

Tractatus VII.

onerat quotidianū opus onerat peccātū
 primus. onerat diabolus astutus. caro
 blandicijs. mūdus agustijs. demū sicut
 onus graue. grauate sunt sup me iniqui-
 tates mee cū oībo iniusticys. **S**uccur-
 rāt obsecro q̄drige tue. quadrigē amina-
 dab q̄ voluntarius interpretatur. Benig-
 ne fac dñe in bona volūtate tua mecuꝝ. i.
 bñ ignite age. cū q̄drigis his virtutū igni-
 tis. vt helye Subleuēt fides spes & chari-
 tas. Veniat e᷑ tractores q̄drigay. cū ort̄
 q̄tuor virtutū totidē cardinaliū. Ista. vñ.
 onera molestiāz. fides on' corporis. spes o
 n' opis charitas on' primi pccoz. Prudē-
 tia supet astutia. trātia & cupiscētia. forti-
 tudo tristitia. Justicia postremo e᷑z neq̄
 tiā. **L**etet cor querētū dñm. Jubet hec
 (virgo suauissima) filius tuus tōr̄ desiderabilis p̄phetaꝝ. Fiat in me qđ iubet.
Fiat qđ seqꝝ. Querite dñm & p̄firmami-
 ni. querite faciēcius sp. Ita dñā sum nu-
 meratus in gnatione querētū dñm. que-
 rentiū faciē dī Jacob. Ve qđ tibi & leticie
 pccoz stolidissime. Nunqđ nō audis. nō
 ne pauescis p̄bū sapientis. Nō docēt stul-
 tū delicie. nōne leḡ q̄ meliꝝ est ire ad do-
 mū luct̄ q̄ ad domū p̄uiuꝝ. Et rursum
 Risuz reputatiū errorē. & gaudio dixi. cur
 frustra deciperis. **S**ed ex aduerso. con-
 solant̄. & solūtē audio. delectare ī dño
 & dabit tibi petiōes cordis tui. Totus
 deniq̄ psalmoꝝ decursus inuitat ad exul-
 tationē. gaudiū & landē. nedū hoīes. sed
 gnāliter oēs creaturaꝝ. Hinc de hoīb̄ in
 spāli. Beat̄ hō q̄ scit iubilationez. Quid
 aut̄ est iubilus nisi gaudiū cordis inten-
 sum. qđ nec retineri p̄t intus nec foris ex
 primi. Hilarē ad extremū; datorē diligēt
 deus. Onerosa res dño suo. fuis tristis
 Delectat alacris hilaritas obsequentis.
 Qualis honor dñi. si fuis sp̄ borreat cū
 torore. vt delusore. vt irrisore & tyrānuꝝ.
Crudelē liteꝝ hanc (o aia xpiana) iam
 scripsimus absoluētā ex apl'ica distinctiōe
 de tristiciar̄ leticia fm̄ dñi. & fm̄ scl'm. fm̄
 veterē & nouū hoīem. Leter̄ finis & inten-
 tio/leticie tue/nōm̄ imponet. si timorata
Letet (inqt̄ p̄pheta ad dñm) cor meuꝝ. q̄
 fine. vt timeat nomē tuū. Si cū modestia
 Saudere in dño sp. Sequit̄. Modestia
 vīa nota sit omib̄ hoīb̄. Si suauis ī spi-
 ritu scō. Si ḡt̄. si seria. si modesta. si sub-
 tristis. iuueni hoīe. si verecūda corā dño.

si vilis sibi speret in mīa dei. si lacrimosa
 cū decoro. si grulosa cū pace. exultabūda
 cū timore. **C**ōmonitio deniq̄ sapientis.
 Qui diligitis dñm timete illū. ecce timo-
 rem. Deinde de mīa & leticia simul in ob-
 lectatiōem. i. oēm lactationē. vobis vēiet
 mīa. Recete quidē ad marie cantīcū. & mīa
 eius a p̄genie in progenies timētib⁹ eum.
Vn̄. ppter gnale in oēs bñficiū. Dagni-
 ficat aia mea dñm. Iniciū qđdā tangens
 modū expōn̄is moralis seu tropologie la-
 mētationū. **J**eremie. **A**leph. Qūo sedet
 deiecta. & electa. ciuitas aie mee. prius ple-
 na pplo. virtutū oīm. nūc sola & solitaria
 facta locus spinaz. & reprū pccoz. Facta
 est ipa prius dñā gētiū per subiectionem
 passionū oīm. nūc velut mīr vidua. nō ha-
 bēs viri dei sui protectionē. aduersus ty-
 rānidē demonioꝝ. Ip̄a dudū p̄nceps p-
 uinciaz. que sunt sensus sui iure subditi
 suo principatui. facta est eis sub tributo/durissime fuitutis. in luto luxurie. pa-
 leis supbie. laterib⁹ auaricie. fornace fer-
 rea totius miserie. **B**eth. Plorās plora-
 uit assidue. in afflictioꝝ nocte. & lacrime
 eius voluūtetur in maxillis eius exterius.
 Nō est q̄ p̄solef eam. ex oībo caris eius. à
 gelis & scis caris eiꝝ. & oēs amici eius spre-
 uerūt eā. q̄r̄ vidēt a spōlo sp̄etā. & facti sūt
 eius inimici. zelantes aduersus miseram
 & ream. pro honore domini. quē offendit
Symel. Migravit iudas. deserēt aīaz
 mēa ne p̄fiteret. & hoc ppter afflictionē cul-
 pe totiens repetit. & ml'titudinē scrutu-
 tis verecūde. quā h̄z totiens iterata. nec
 valitura. ppter p̄tinuū reciduum. p̄fessio
Deletb. Vie syon. que sunt itinera. q̄
 bus aia scandit ad speculationez dñor̄.
 lugent. dū materiā dant lugendi. eo q̄ nō
 sit bonus & altus cogitatus. qui veniat
 ad sollennitatē gaudentis affectus. Dēs
 porte eius. sensus videlicet exteriores. sūt
 destruc̄te. peruersis secantū securib⁹. Sa-
 cerdotes eius. vires superioris rōnis. ge-
 mentes pro voce exulta tōis & p̄fessiois.
 Virginales olim affectiōes sue sūt squa-
 lide turpes & fedē. Quid plura? & ipa tota
 est oppressa amaritudine vicioꝝ. pro sua-
 uitate scō. bene olentū vnguentorum.
Sequitur tractatus
 septimus principalis prosaicus. de mēte
 cordis. & cognitione dei sup illo quinto

versu. **F**ecit potentiam in brachio suo. p
notulas. C. quinquaginta.

Notula Prima.

Ecit potentiaz in brachio suo
dispsit superbos mēte cordis
sui. **C**ōsideremus attenta mēte
cordis nři. nos qui tota aia
magnificare dñm. qui deum tota mēte. et
corde perfecto diligere precipimur. **A**udiamus quid in hoc cantici tono/nota
uerit iuuenclā tympanistria. cuius mēs
būlis. p̄tēplata est multa sapienter. **D**isp
sit inquit superbos. **H**oc sufficere videri
poterat ad p̄fusionē supboz. ad collau
dationē būliū. ad potētiā dinam in suo
brachio p̄mendandā. etiā si nō additum
esset mente cordis sui. **S**ed firmissime
teneamus. nihil in hoc tractatu cāticorū
superflū. sicut nihil esse diminutū. quia
nimiz sp̄s sancto dictante sapiēter edituz
est. cui⁹ p̄fecta sunt opa. cui⁹ in eloquīs
nec vnu iota nec vnu perit aper. **I**n
telligendū tñ est in primis (ne noſtrā fal
lat investigationē/nominū/vl' equiuoca
tio vel ignorātia) qđ vocet mēs cordis.
Lucidius hoc cognito/patebit integer
et multiplex hui⁹ p̄ticle sensus. **T**h̄es
et si pro vi memoratiua qnq̄ sumif. vt cū
dicimus. mēs meminit huius. nihilomi
nis ad p̄n̄s coartabitur acceptio. ad illō
qđ eminet. et est precipiū in creatura rati
onali vel intellectuali. **V**n̄ et mēs ab im
nēdo dicta est. vel a meliore. vel a mēsura.
qñ et illud qđ eminet et simplicissimuz est
in vna quaq̄ re/mensura alioz in tali re
p̄sistentium est. **V**olumus aut̄ in primis
incedere grossa et palpabili fide/ plus q̄
phica et subtilli determinatioe. queadmo
dū pro simplicibz et ideotis (fidelibz tam)
cuditur hoc opusculū. **L**uius titulus esse
pōt. de mente cordis. seu de triclinio cor
dis. in q̄ presidet tanq̄ architriclinus.
sp̄s rōnal. Em tres māsiōes. seu cenaclā
vel tabernacla cordis sui. **C**ōstitutam
idcirco. qđ p̄ nomē mētis volumus intel
ligi. **P**lec obſtrepet aut̄ p̄radicat q̄spiaz
potētiōs acceptancei. nam nōia sunt ad
placitū. **C**ū p̄terea pcessus aperire poterit
agrā impositiōs rōne. **D**ū at q̄ri⁹ de re
stultū est dicit didyngius. p̄tendere de no
mine. **D**ens est portio. vel potētiā cre
ature rōnalis. que facta est capax dei. et ei⁹

particeps esse p̄t. **C**ōsonat hec discriptio?
phicis et theologicis traditionibz. **S**zbz
plimas q̄stiones. q̄ vir etiā ab ip̄is frāt̄z
p̄nt terminari. vt de q̄dditate potentiaz
aīc rōnalis. de ip̄az diuersitate et idēnitā
te cū essentia. De nūerositate et officijs. et
hīmōi eeteri. **P**laceat igit̄ rudior mani
festatio. et dicat. q̄ rōnal' vel intellectualis
creatura/ nōia vti mēte sua imo seipsa/
tanq̄ mentalis tūc exn̄s dū tota p̄uertit
ad solū dēū. tanq̄ ad obiectū suū. vnu. pri
mū. supmū. optimū. eternū. p̄cipiū et sū
mū. **T**eneat interī ista descriptio seu qđ
nōis mētis. At p̄inde metaphysicales
cessent inquisitiōes. q̄les notate sunt. de
q̄dditate reali mētis. de mō quo p̄t claret
nude p̄cipe solū dēū vel ferri in eu. **R**ūde
at etiā quiw̄s idiota fidelis interrogat.
que q̄lis et q̄nta est mens tua. **R**ūdeat in
quā. mens est aia mea. dū ip̄a p̄uertit ad
dēū solū. tota et sola. ad solū et vnu. **S**ic so
n at initiu vulgari auctoris etiā pueris in
culeatū. **S**i dē est aimus ut nobis car
mina dicit. **D**ic tibi p̄cipue sit pura men
te colēdus. **E**cce q̄ mētis officiū est preci
pue colere dēū. **O**no stabilito p̄festim
elicere fas hēm̄ rōnes aliq̄s. cur ad hec
p̄ba dispsit superbos additū est mente cor
dis sui. **G**na rō est. si respiciamus ad p̄
mos parentes nōis adā et euā/q̄s condi
derardeus ad sui contemplationē claram et
serenā pro statu vie/quā p̄teplatiōem/fu
isset in gla visio facialis subsecuta. **V**eti
bi supbia. Ita eīn mēte a primis parebito
dispgi. per dini brachij potētiā demerit
isti. vt iā heu nos infelicissima ples. nul
lum mentis habitaclm in cordibz habere
potuissemus. sicut nec dēū cognoscere. ni
si misericors et miserator dñs noster. **I**he
sus xp̄iū. potēti virtute puidisset. **D**eum
quippe nemo vidit vnuq̄ ait Ihes. sed vni
genitus qui est in ſinu patris/ipse enar
rauit. **P**ot altera rō sumi. si respect̄ hēa
tur ad apostatas āgelos. q̄s in tantā. co
nata ē attollere celitudinē. stulta sue men
tis presumpto. vt diceret primū eoz.
Sedebo in lateribus aquilonis. et simi
lis ero altissimo. **D**ens vero nimium
sublimata. nimium etiā precipitata est.
simil et dispsa. Ad h̄em qđā i alta tollūt vt
lapsu grauiori ruant. finiq̄ ad alta leua
tis. est ruere. Quereret hic scrupulosior a
liquis. Nunquid habent demones ipsi

Tractatus. VII.

corda. cū corpora nō habeāt. p̄sertim carna-
lia. cuiusmodi s̄ be cor esse p̄ptū est. At h̄o.
si deum h̄c cor trahimus de scripturis
(vt dicimus filiū esse de corde p̄is iuxta
illō psalmiste) Crucifix cor meū p̄bū bo-
nū nō iure negabit posse cordis nomē
ā gelis attribui. cū de insensibiliō creatu-
ris. inueniam? dictū. trāfferent mōtes in
cor mar. Trāseam? idcirco nūc et alibi/
dīgressiōes morosiores inducere p̄ cor
dātias mltiplices. vbi statim p̄stare p̄t
de varijs acceptiōibz termiōibz in scriptis
Ex q̄b accipe paucas. ad p̄posituz q̄d in
manibz h̄e suffecerit. Hoc indulto po-
terit et aliis sensus elici. p̄mēdo h̄ p̄ple
xū. mēte cordis sui. disp̄sit supbos. sic in
gen. dicū est. tacit̄ dolore cordis intrinse-
cus cū dispersit p̄ diluuiū gnale oēm car-
nē. Occurrat et aliis sensus si traduca-
mus disp̄sionē in bonū. disp̄sio siq̄dem
maloz vel a malis/bona est. sicut et defe-
ctio et separatio. H̄i inuenimus a sc̄is
nōiātā aliquā supbiā scām. q̄ sc̄ nobilita-
tis sue p̄scia nescit. p̄stitui vel calcari. ne-
scit nisi sumis iūgi. Donā te in supbiā se-
culorū ait dñs de h̄rlm noua. Assumat
vīnā mēs nr̄i cordis h̄ac supbiā. vt nul-
li dignes intēdere. nulli iūgi. nulli inhēre-
re. nisi vni soli. q̄d est necellariū. optimū.
eternū. et sumū. q̄liter elegit maria p̄tē op-
tiāz. q̄liter exultās p̄pheta dicebat. Defec-
cor meū et caro mea. ps mea deus in eter-
nū. O vere scā et desiderāda supbia. q̄vni
cū bonū suū possidere vult excellēter. sine
arrogātia et vana gla. singlariter sine in-
uidia. Imperturbabiliter sine ira. Infati-
gabiliter sine accidia. Indesinēter sine au-
aricia. Delectabiliter sine luxuria et gula
honorabiliter sine ypocrisi ficta. Disp̄dat
oro potētia dñe misatiōis. vniuersas al-
teritates. oēs acupiscētias. oēs solitudi-
nes et fantasias. a mīte cordis nr̄i. vt libe-
ra mēs ab oī disp̄sioē. ḡlet exultās. Di-
bi at adherere dō bonū ē. O felix disp̄sio.
q̄ sumā p̄gregatiōem opaf. put loq̄ dñi
dionisi. q̄ vñifica vt dīoꝝ luminū/ resti-
tuit et replet et suerit nos/ ad p̄gregatiōis
p̄is vnitatē et simplificā deitatē. Lui ci-
nēs. vates regius. Edificās inq̄t h̄rlm
dñs. disp̄sioēs israel p̄gregabit. H̄ac di-
sp̄sioēz mercē scā supbia. q̄ten⁹ purget et il-
luminet. et pficiat in vñico optimo mēs
cordis pura et deiformis. Hec aut̄ nō ba-

bet perfecto p̄plemēto. p̄terq̄ in gla. par-
ticipatiōe p̄o per grām. plus aut minus in
via. fm distributionē sc̄isp̄is. matrē per
theologiam mysticā. put aperient sequōi
et quantū h̄cesserit sp̄is bonus. quē dat
p̄ celestis p̄tētibz se. Inciderit hic lo-
cus de dīsioē sp̄is et aie. p̄pagūq̄t medul-
laz. et discretiōe cogitationū et intētionū
cordis. per potētā p̄bi q̄d est brachii pa-
tris eterni. Qua diuisione (fm doctores
mysticos) nulla mirabilior. nulla potētiv-
or. Et ad faciliora reuertamur yit cepim⁹
eis p̄tēt̄ q̄ tractatu dragmatico secūdo
notauimus. H̄eractū est q̄ in corde rō
nalis creature/reperiē triplet habitaclm
Un nōiātā p̄t̄ cordis tricliniū. Sp̄is
p̄o q̄si presidēs. iure dō architriclin⁹. de
q̄ per tropologiā signatū est i nuptijs. dū
in chana galilee xps aquā suerit i vinū
Procedem⁹ aut̄ ordine mag⁹ narratino
q̄ demōstratiōe rel. p̄batiuo. supponētes
dicta doctoz. cū suis declaratiōibz meta
physicalibz et theologic⁹. vsqueq̄z multi
pliōis et dē fulcitis. q̄s insecuri. p̄posiūm⁹
p̄dez opusculū de theologia mystica. pri-
tum in duos tractatus. fm traditionem
speculatiue p̄mo. post practice: per vñ. in-
dustrias. Content̄ obsecro quisq̄ le-
ctor accesserit. si non mox p̄ter oīa nūera
uerimus. que faciunt ad decorēt ornatū/
dispositionēq̄z/mirabilis varietate descrip-
tam ex librī tam nature q̄z scripture. q̄z
forte dicetur altero loco. Suffecerit hic et
nunc sensibilis descriptio. quēadmodū
per corporalia. sp̄ialia figurant̄. eo q̄ oīs
nr̄a cognitio/ incipit a sensu. pro statu p̄n-
tis miserie. Propterea interior h̄o/nōiāt
exteriorē q̄ est vñan imis dñs suū et nor⁹
suū. Proponetur vna descriptio. nō
vt in ea lista. sed vt manuductio quedaz
pro rudibz et ideotis. ad diuina quōlibet
capescenda. Juxta q̄d ita greg⁹. exordi⁹ i
omelia q̄dam de thezauro et preciosa mar-
garita. Regnū celoz idcirco terrenis rebo-
sile dō. vt ex his q̄ animus nouit. surgat
ad incognita. et p̄ hec que scit nota diligē-
re. discat et incognita amare. Assignabi-
mus igit h̄uano cordi. tanq̄ loco grādi et
spaciolo. tria cenacula. supremuz. mediū
et infimū. Primū nōiābim⁹ cenaculū mē-
tis. Pediuz vero. cenaculum rationis.
Tertiū erit et infimū. aī cenaclo deputa-
tū. Holumus m̄ vt statim. arbitret inspe-

Super Magnificat.

85

ter. hec idcirco depingi q̄ ita sint. sed ut facilis accipiat figurata duz incipit. sed nō sicut in figurz. **Sic p̄ mysticos intellectus. archa noe litteralis. sic archa fedenis. h̄is instar illius spūalis. q̄ mōstrata est in mōte. sic tricliniū samuelis p̄ typū. sic tricliniū semiaz in bester Sicinuer saliter (vt ad vñū dicam) oēs perabolice locutiōes significatiū accipiūt.** **Sic p̄ terea corā oculis positū cordis tricliniū. in quo mēs obtinet summū locū de quo seorsim p̄sequēter p̄prie p̄sideratiōes annexunt. q̄ rari fmo inueniēt de mēte p̄cūs. Rō pōit in medio Aia stat in uno Spūs nr̄/tāq̄ architriclinus p̄sideret toti triclinio. nūc ab arce mēs dilabens ad ultimū aie cenaclm. pro administratione sensuū. nūc stat in cenaclō rōnis ad inuestigationem phīce cuiuslibet discipline.** **Dorro si q̄s aspectu p̄mo despicerit. aut abiecerit hāc nr̄am speculationē. et tā q̄s cōis vulgata vilescat q̄si nihil afferat nouaz snīaz preter v̄ba vel figuraz. accipiat pro rñso. p̄mo. q̄ ideo nō est abūcie da. q̄z p̄sonas h̄z et p̄scas doctoz snīas. sicut et ipī secū veniunt. Deinde fastidiuū tollit du eadē snīa varie describit. Unde fundatur color rhetorici. expolitio nōia tūs. Deniq̄ nō cogit insistere huic speculatiōni. presertim cum neglectu alioz. imo si nō fallor. p̄derit ad oīm sūlū facili ores intellectu. precipue si p̄ditio p̄mi cenaculi. q̄ mēs residet velut in aureo salōmōis reclinatorio fuerit plene nota. La ueatq̄ sibi maledictū illō sibi dici. disper sit supbos mente cordis sui. **Quib⁹ ita p̄ordinat⁹. subiungam⁹ tricliniū cordis. Architriclin⁹ d̄r corcul⁹s. i. cordis cultor⁹ et cordat⁹ dici p̄ spūs. s. rōnalis. q̄uis sit vñ⁹ in essentia. triplex tñ in posētiā. imo multipliciter triplex in virib⁹ et efficacia.** **Tricliniū fuit maria. quā eclīa sic salutat Salue nr̄ pietatis. et toti⁹ trinitatis nobile tricliniū. vbi tñ i carnati. speciale maiestati p̄paras hospicū. Prīmuz spectat ad mētes. alterz ad carnē. ex q̄ v̄bum caro faciū est. triplex in natura. vñ⁹ in p̄sonā.** **Tricliniū triplicat⁹. repit⁹ i celesti hierarchia. Triplex insup act⁹ hierarchic⁹. Purgare. illumiare et p̄ficere. Materiaz hāc supponim⁹ latissime. p̄ doctores p̄secuta. Hoc primū noteſ q̄ in omni creaſa rōnali. et iusta/ presertim in hōie/ triplex****

hec triplicata hierarchia repit⁹ fini tripli cemvim. meōratuā. s. et p̄ceptiuā et affecti uā. p̄mo in mente. scđo in rōe. tertio i aia tripliciter in q̄libet sigillatim. **Hic est amplissima speclatiō. ex iherarchia dionysij tracta. decimo. c.** **T ricliniū m̄ltipli triplex p̄formiter ad celestē/ regis in ecclasti ca hierarchia. sic sūlū et in seclari. iuxta triplē in q̄libet statuū coordinatiōem p̄sideret speculator⁹.** **T ricliniū h̄z magn⁹ mūdus sub deo.** Or qdā sūt entia pure spūlia. qdā pure corporalia. qdā ex corpe et spū dīta. **D eclaratio supponit T ricliniū h̄z minor mūdus in habitaclo cordis. s. put sup̄ figuraſ.** **Hec ps̄/maḡ p̄posito p̄gruit.** Ad cui⁹ elucidatiōes et dilatatiōes n̄ ē necesse simplices inducere subtiliter. sufficiat eis. p̄ deuotioē capescēda. qm̄ sūt creature rōnales. ad b̄titudis impassibili tate ordinate. q̄s necesse est intēdere qnq̄ regimini corporis morali. qnq̄ erudiende rōi. sepe et p̄mo. dñe dilectiōi. p̄ ipletiōe suoz p̄ceptoz. **I ntentio p̄ma p̄cernit na turā. scđa industria. tertia purā grām.** **T ricliniū minor mūdi. p̄fecta distinctiōne p̄gnoscere/spectat ad phīe et theolo gie p̄fessores. si voluerint naturā p̄prietatēq̄ p̄replatōis agnoscere. et illō implere grecū oraclm. gnoti se av ton. i. nosce te ipsum.** Si p̄terea voluerint sapiēter discerne re quēadmodū theologia actiā spectat ad iſimū. speclatiō ad mediū. mystica ad sup̄mū cordis nr̄i. In infimo sunt adolescētū. In medio p̄cubie et regine. In tercio ē ynica p̄fecta cū dilecto. **T ricliniū cordis/ includit in p̄cepto dilectiōis. Di liges dñm deū tuū et tota mēte tua.** Ecce sup̄mū. Ex toto intellectu. vt pōit in luca. et hec ē rō. Ecce scđm. Ex tota aia tua. ec ce tertiu. Ex toto corde. ecce simul totum. **Hic tñ attēde q̄ oīa vocabla. rōnali crea ture vt rōnalis ē attributa. sepe p̄ mixtim accipiūt. vñ⁹ p̄ altero et singlm ipoz pro singlis. q̄ m̄ltiplicitas vtēdi. causat freqūter p̄fusiōem i doctrinali disciplina. vñ⁹ in studiosa meditatiōe. nisi p̄prietas nōim. quō sūt ap̄do doctores ānotet.** **T riclini um elegāter exposuit et distinxit. venerabilis Richard⁹. et anī cū bugo. fundantes se in Aug⁹ precipue Boeti⁹ q̄s in suo de cōsolatiōe q̄rto et quinto et post istos dñs bonauētura. tā i lētura scđi snīaz. q̄s i suo breuiloquio sub p̄pendio.** Deniq̄ mira

Tractatus. VII.

bilius in suo itinerario metis in deū. et auctor de spū et aīa. q̄ (se īdīce) sūt tūmōpilator et collector ex alijs. mīta nota uit digna. Dēs postremo. q̄ de aīa rōnali tūribz ei⁹ phīce aut theologice tractaue runt. illustrāt tricliniū nrī notitiā. Ita tū q̄ theologica traditio p̄ferat. Dicit hoc ppter Aquīennā et auerroim et platonicos et alios. q̄ꝝ recitator fuit Albertus in suo de anima. et de intellectu et intelligibili. discrepantes in mītis et fidei pietate. Eruetur illud apli. Q̄ia teptate qđ bonum est tenete. Triclinium cordis puenienter assignatū est fm̄ triplex habitaculum seu cenaclm̄. sub appropriatiōe. noīm isto rum. mēs rō. aīa q̄b̄ pponit velut archi triclinius ip̄e spūs rōnalis. Spōsus aut̄ p̄t noīari anim⁹. Auctor ho dices affectus vel affectio. et hec multiplex signanter triplex. Un̄ noīari p̄t nr̄ anim⁹. nūc aīal. si ex vtero aīalis affectus gingnit plē. nūc rōnalis. si ex vtero rōnalis affectiōis gignit sobolē. nūc spūalis. si fet⁹ ex mult⁹ affectionibus pcedat. spūsancto supueniente. atq̄ sui roris intima aspīsione. mētem secundatē. Tricliniū cordis. q̄nq̄ reducī ad binariuz et senariū. q̄nq̄ ab septenariū protendit. Famosa apli distinctio. de homine veteri et nouo. interiori sc̄ et exteriori. Dat interiori quicqđ spectat ad dīna. Dat exteriori quicqđ ad vicia. et ad brutales spectat affect⁹. Prīmū vocat. spīritualem hominem. alterū animalem. Ubi nominibus alter vtitur. q̄s habeat distinctio nrī triclinij. sed sententia faciliter psonat sicut ista que septenario dilata tur. Tricliniū cordis habuit deus. et prīmus noster Ihesus xp̄s. H̄c om̄ humilitatē qđ fuit in eo mens beata. ratio prompta. aīa mesta cū carne infirma. Significauit hoc tricliniū. Hugo. sub meta phora. triplic⁹. oclī. s. carnis rōis et mentis seu p̄replatiōis. Significauit h̄ip̄m Richardus. sub typo triplic⁹. iugū ipius Jacob. Unū cū acillis fuit. bala et zelpha Alterz cū liberis. rachel et lya. Tertium (qđ satis dat intelligi) cū dīna sapientia. de q̄ salomon cecinīt. Dulierem fortem q̄s inueniet. Hec vtq̄ ē sapientia. mī pulcre dilectionis. Hec nō ex virili semine. s̄ multico spiramine. h̄go p̄cipit et parit dei filii. qm̄ spūs rōnalis p̄ Jacob figurat⁹. nō sufficit ad hūc partū. in vtero mē

tis. sicut nec maria h̄go. fecūdabat a Joseph spōlo suo. q̄ nō dīna. s̄ obsequi dī. die spōle sue. quā fecūdat spūs Iesu xp̄i. q̄ dīns simul et p̄ est et spōsus et filius in h̄ parti. Porro de mēte. q̄ supiora cordis tener p̄ncipaliter. est ppter h̄ba līe siml̄ cū mysterio p̄tractandū. Hec est vclut in arce. ad quā inuitat ap̄d salomonē sapientia. et ap̄d boetii phīa. qbus obedītēs sci. et electi viri. sc̄debat in excelsa. helyas be lizeus. daniel. petrus. sara. iudith. Hester q̄ꝝ rogatura assuerit. v̄eit p̄ ordinē ad tertiu ostiū. Christus demū ī mōte trāfiguratus est Ihesus in cenaclō grādi strato. mōtis syon. cibauit ap̄los corpe suo. qui bus et prebuit se videndū post resurrectiōne. et spūsancti. celit⁹ missi virtute. roborauit. docuit. et succedit. colligens illic et veniens humiles mente. cordis sui

Sequunt̄ de mente ve ritates. vii.

Contīuetur q̄ de mente expositionis collectio. repetēdo p̄mitus. q̄ mens ab eminentia noīia. et in supremo cordis triclinio collocat. q̄ p̄iū h̄z officiū. spūaliū bus intēdere. nō q̄libuscūq̄. q̄ rō cōiter. circa sui cognitionē. et spiritualiū occupatur. sed mēs vacat soli deo. Hoc iam p̄misimus in hoc quid noīis puenimus adeo q̄ si vacet mens sibi. iā nō sortit noīementis. pro q̄nto vacat alteri q̄s deo. Ipaz ho p̄stat nō esse deū. Puenissent in hoc qđ noīis etiam phī summi. licet a modo ponēdi discrepassent. Mens sicut a solo deo creatur in natura et in essentia. sic a solo deo format et illūnat. tanq̄ imago et similitudo sua. Hec iā p̄sideratio. discrepat a traditionibz phōz. q̄ posuerunt mētem rōnale fm̄ mētem. p̄tie formari ab intelligentia vltia. cuž ceteris erroribz notatis. in tenore articuloꝝ parisiū dānatorū. de q̄b̄ nō est hic insistendū p̄ singula. Sufficiat interim ponens fidei simplē supponere n̄ pbare. Dēs p̄p̄ ad deū sub triplici habitudie. Primo sic ad p̄ncipiū. p̄ductiū. Secundo sic ad obiectū motū. Tertio sic ad doniū sc̄ificatiū. Prīmū h̄z cōe cū q̄libz ente. Un̄ rep̄is ī mēte. modus. spēs et ordo. Rursus. vñitas. vñtas. bonitas. Deniq̄ mīsura. nūter. p̄od. Et em̄ p̄sistit ī re q̄libz q̄ntūcūq̄ modicū habeat entitas. et in accidētibz et in materia

Super Magnificat

85.

prima vestigium trinitatis. **N**ec dū spatur ad deū sicut ad obiectū motiuū. sortī imaginem trinitatis in natura sua vbi cūq; et q̄litterūq; fuerit collocata. **R**ō. q; caput dei est. vt eū recolat. intelligat et diligat. Nec pōt̄ aboleri triplex hec potētia/a mente ipa stāte. **U**n̄ nec in demoni bus lux h̄az. potētiaz se virū seu aptitu do uafaliū/extinguuit. qn̄ in se lux existat. put esset sol in luce sua. etiā si nibil extra se actualiter illustraret. **N**ec spata ad deū sicut ad obiectū motiuū est nobilior et exp̄ssior similitudo dei nātūris. q; si spidere tur p̄mo mō tāq; vestigiu. **R**ō q; imago/pter maiore exp̄ssione est nedū medium deducēs a posteriori tāq; a signo causato ad cāe sue noticiā. s; h̄z i se formaliter sal tem in actu p̄mo/cognitiōem et dilectiōez sue cāe p̄me. Recete eodē mō q; disciplis co gnoscit. artē m̄grī obiectie in alijs. s; for maliter eā aut saltē virtualiter in se capit. et hec est p̄pria distinctio imaginis a vesti gio. **M**ens spata ad deū sicut ad do nū sc̄ificatiū. sortī nom̄ similitudis dei. q; p̄ h̄c modū. particeps ei⁹ esse p̄t. thoc plus aut minus fm exuberatiā gre gratiū facient;. cū trib⁹ theologic⁹ virtutib⁹ invia. aut trib⁹ dotib⁹. aut actibus in glā. **R**ō q; grā ḡtū faciēs. vna est in radice et essen tia. et triplex in habitibus fundatis. et for matis. in ea. et ab ea. q; ipa est radix et for ma. et finis. p̄portionaliter ad essentiā dīnā. vna in trinitate. et trinā in vnitate. Ut rū bo grā sit p̄us subiectie in essentia aīe q; i potētis. **V**ide q; in essentia. sic essentia ē por et potētior q; potētie. q; radican⁹ et flu unt ab ea. **S**z neq; grā/immediate elicit act⁹ potētia. s; impat illos. et vntutes elici unt. sc; fides. spes. et charitas. aut potētie mediātib⁹ his habitib⁹. q; sunt fides i rō nali. spe in irascibili. charitas in p̄cupi scibili. **N**ec in parvulis baptisat̄. cen senda est p̄a imagor similitudo trinitatis. Ec ce nūc incipim⁹ investigationez theoriece xpianoz. quā nullus sapientiū et prudētiū mūdi cepit. Ad cui⁹ cognitiōez. n̄ sūt n̄cārie. inq̄sitiōes phīce. v̄l metaphysicales. nec mathematicae. s; sufficit gra cū spe et fi de p̄ dilectiōez opante. Quēadmodū sub spēdīo. diuin⁹ enūciauit August⁹. q; fide spe et charitate colit de⁹. **U**n̄ deduxit. tra platōicos plotinū. porphirū. hermetē. et pulcū et silc̄s. longo pcessu. in suo de cīni

tate dei et in de p̄a religione. q; solus xp̄s dederat modū ḡnalē/redeundi. mētes in deū. purgādo. illūinādor pficiendo neq; oportebat theletas aut theogrias magi coz. v̄l ydolatrāz induci. s; respui. **S**uf ficiebat deniq; illud impleri. qd̄ bortatur ecclesia. sursum corda. **M**ens parvulo rum baptisator̄. et ḡnaliter oīm xpianoz q̄ntuncq; simpliciū. si sint in gra. cēsen da est soli deo. tāq; sponso p̄or soli. suauiter inherere. p̄ influū formale gre ḡtu facientis. **R**ō q; acceptat̄. q̄uis nō sp̄ exē at grā in actū. sc̄dm exemplū in q̄litatib⁹ materialib⁹ albedine nigredine et calore. q; forma p̄mūicat actū suū p̄mūq;dui ma net in subiecto. **S**ic em̄ homo dī rōnalis t̄viuēs a mēte sua. etiā dū homo dormit. dū actu nihil intelligit. **S**ūt aut̄ influe formales ipius gre tres p̄ncipaliter. q; appellat hierarchicos dionysi⁹ purgare. illūiare. pficere. ap̄riate ad vigorē v̄tutis in mēte. ad fulgorē v̄tutis. et ad ardorē v̄l a moē charitar̄. q; oēs influxus. ipa com plectitur quietudo fructiōis. que est par exuperans oēm sensuī. et in qua effectus p̄ncipalis stat theologie mystice. que idō dī amens. i. sine mente. et irrationalis. i. si ne rōe. et stulta. i. sine p̄sueto ordine p̄gno scendi. put infra notabif. **M**ens p̄ui loz baptisator̄ (de quibus minuſ videt̄. q; nondū h̄t̄ v̄lsum liberi arbitriū) cēsen da est naturaliter et supnaturaliter libere deo frui. q̄uis nō libertate. vt ē arbitrās sine deliberās. ppterēa nondū dicū actū mereri vel agere v̄tuose. sed p̄placenter et pulcre. cum decore v̄tutum. copulantur ipi deo sponso suo. Ratio est. quia imago sue mentis. ad sui reformata est honorez p̄ncipiij. fm memorī intelligētiā et volun tam. **N**ec omnib⁹ hominib⁹. est eq; lis libertatis. q; ad essentiā et actū p̄mū. sed non q; ad actū sc̄dm. ppter impedim̄ta vel adiutoria. modo ist⁹. modo illis ad uenientia. **C**aderet hic sermo de triplici libertate. sc; a coactione. a peccato. et a ser uitute. **V**nde est preterea. q; libertas arbitriū non potest cogi. nec ab hominibus. nec a deo. nec a corpore. p̄prio. cum experi amur ipsam libertatem totaliter frequen tiūs impediri. quo ad actū suū. **S**ed aliō est cogi. aliō impediri vel deturbari. put sci docēt. **M**ens p̄mo mō p̄us de scripto nedū eminet i cordis triclinio sup

2.

Tractatus. VII.

rationem superiorē. sed locanda videat supra sinderesim et conscientiam. Ratio quod portio siue ratio superior. ut talis est intendere per alijs sub deo. quod sunt spiritualia et intellectua- lia. ut sunt angeli et sancti. Porro sinderesi est naturale indicatorium. vel inclinatio sicut alii loquuntur. Sed hoc indicatorium generaliter attendit ad verum in universalis. et inclinatio ad bonum similiter in universalis. Dens autem solus respicit deum. et inclinatur ad ipsum. unde vero bonum eternum solus et sum- mū. Habet igitur obiectum prius et principalius ipsa mens. quod ratio superior. aut sindesis. Perpetuit hoc. dum procedit ad actum secundum. tam finem potentias suas et vires. quod finis habitus quo ipa forma et decoratur. Dens non habet intellectum agentem vel potentialem. quod i potencias distinctas esen- tialiter ab iniuicem. vel a se ipa. sicut multi phantū locuti sunt. quod non oportet imita- ri. quod ponebant aut unitate mentis in oibz aut ipsam non esse corporis formā nec de no- uo creatā. sed perpetuā. nec ad grām et glām a deo sublimari. cuius erroribus homines. tra- nre fidei pietate. Caderet hic exquisitor sermo/qua rōe dī mens. simul esse agens et patiens. mota et mouens. Sed hec in spiritibus et a materia separari repit libertas cum se ipaz mouet. dum se reflectit superius actus suos. Transeamus ad prius. quod sitiones hominis speculativas et metaphysicales. et ad modos et ad causas unde mēs dispe- giat reuertamur. quoniam eius unitio et sim- plificatio plus nota sit. ne incurritur propter hoc impetrū. Dispersit superbos mente cordis sui. Dispsio mentis dedit occa- sione impositoribz nonim. quod necesse fu- it sapienter attētos esse circa reges pri- vates. ut mēs a mente dicere. Est autem mente. idē quod luna vel defectus. Dens autem pre- sertim stulti. finis sapientis probū. ut luna mu- ta. Lunatica quippe est. quā spūs immun- dus. mittit nūc in ignē cupiditatis. male inflāmantē. nūc in aquā tumoris male suffocatē. nūc elidit in terrā cogitationū notiarū de terrenis. et volutatur et clamat. et stridet et spumat. et arescit. et discerpitur per varia. viri tandem redit ad se. per lucidū internum. ut deum noscat et se. et hoc ab infan- tia. O quod sepe descendit nostra mens. de bie- rusalē pacis in hierico lunaris mutatio- nis. O quietens incidit in latrones. Sed locutus est hic et nūc. doctrinæ non querere.

Dispsio mentis. cām h̄z duplē in gen. Quedam viciosa est. altera non viciosa. Viciosa p. quedam est ex originali culpa. quodam ex veniali. quodam ex mortali. Sunt autem cause aliae. non viciosa. sed naturales. quēadmodū est necessitas somni. quis aliquid videat opinio sentire. quod p. statu na- ture institute. mēs non fuisset a somno de- pressa. nec etiā in pueris. qn actu sp. memi- nisset. intellectusset. et dilexisset deum. Et hoc p. uilegiū trabere volūt ad beatam virginē. immo ad Johānē baptistā etiā ex utero. sicut non est dubium qn xp̄s viator. sp dice- re poterat. Ego dormio et cor meū vigilat. Quippe beatū erat. finis mentem. Non sic Johānes et maria. Item bic et in alijs. cū traditiōe cōi. quod in istis etiā. quoniam mēs cessabat ab actibz suis. et causis naturalibz. et pstat sine peccato. **D**ispsio mentis p. statu nature lapse (de qua p. incipitaliter erit sermo) nunq̄ intelligi fieri. quo ad actum suū primū. Hoc iā tactū est. quia sic anima rationalis est perpetua. post quod creata est. siue sit in corpore siue extra corpus. Lux est quedā in se / nata lucidū reddere in actu secundo. subiectū dispositū. ut corpus vel se ipsum. si non aliquis interuenierit obex. Unde et naturalia. in demonibz finis dionysium splēdida remāserūt. Vacat autem actus secundus ipsa opatio elicita et immanens. vel imp- atia et transiens. **D**ispsio mentis quo ad actum secundum. finis quoniam negative. quoniam p. uati. Negatice siqdē. dum non sinatur etire in actum sine clara sua. Privatiue vero cum culpa sua. Exemplum primi in dormien- tibus. infantibus et fatuis naturaliter. Exempli secundi in ebris et philocaptis et alijs quod excecat sua malicia. **D**ispsio mentis habet virtus. dum spūs propter actus virtutū. in actiua. pro tūc impeditur cogitare de deo solo. et manere in arce sua. Lertū est autem quod oēs virtutes resonant quod ad habitus suos. nec se impediunt. Actus vero sepe mutuo se non cooperant. Quis nesciat quod actus vite actiue. suspēdit actus vite co- tēplatiue et cōsideratiue. Nam enim simul est vacare acti- onibz extrinsecis. et intrinsecis. speculati- onibz. Si autem quod virtus sp. oporteat agere id quod melius est in se. Clara est rēsilio quod non. alioquin quilibet obligaret ad opera superoga- tōis. Nam propter et ars terminos suos habet et certos. Sufficit igitur p. rēla ad salutē. quod si actusque tūc iacet sub precepto operatōis. quoniam

Super Magnificat.

86.

īcūq; q̄s videat idoneū ad alia. et p̄dit̄ tā
lēto m̄ltiplici ad superogādūz que regla
tollit scrupulos sup distributiōe talēti ac
cepri. q̄s freq̄nter iducit feruor indiscret̄
et zelus nō fm sciam. puenēs ex radice su
pbie vel vanitatis. vel certe a demonio me
ridiāo. cui ocl̄ sūt. sic palpebre diluculi.
et q̄ arrogatiā feruescere facit sic collā / p
fundū mar. cui cor stultoz ḡpaſ. et ponit
q̄si vngēta bulliuerit. h̄ est cū de vicijs vir
tutes effingit. Disp̄lio mēt̄ q̄ ad habitū
grē ḡtū faciens. nūnq; puenit absq; pccō
mortali. s̄ actus eiusde grē / p̄t sine culpa
mortalivl veniali freq̄nter interrūpi. Dec
ps sc̄f ex p̄cedēti. Un̄ p̄ facilitori noticia
dim q̄ tractam̄. possum̄ per distinctiōez
dicere q̄ mēs in hoīe. sic aia rōnalis. p̄t
p̄siderari dupl̄r. Uno mō fm eē suū. Alio
mō fm bñ eē. Si p̄mo mō. sic est incorpo
ralis et imaterialis naſalr. Si sc̄do mō.
sic recipit varietates pl̄imas. Et h̄ dupl̄r
in ḡne. q̄ vel p̄stituit. fm bñ eē habituale
suū solū. vel fm eē actuale. Si fm esse ha
bituale. sic est dupl̄r. vel fm habit̄ pure
supernaturaliter infusos. vel fm habitus
naſaliter per assuefactiōez ach̄stos. Tal̄
est distinctio de bñ eē actuali. q̄ vel proce
dit illō ex habitu supernaſali vel superna
turalr. vel solū naſalr. Fierēt subinde ml̄
te distinctiōes de p̄patiōe mēt̄. aut aie rō
nalis. q̄ ad bñ eē vel q̄ ad eē fm q̄d. q̄d est
additiū sub suo eē. Et fm istos respect̄ ba
beref noticia. cur aia tot noib⁹ appellaſ.
cū sit essentia simplex et vna. vt q̄ d̄ sp̄us
mens. rō. aia. d̄r portio supior et inferior.
d̄r intellect̄ speculativus et practicus. d̄r
simplex et p̄posit̄ aut discursus. d̄r forma
lis et actual vel adept̄. d̄r agēs et possibil̄.
d̄r inuētiū et iudicatiū. d̄r liber⁹ simplici
ter et liber⁹ arbitriū. d̄r sinderefis et oscia.
d̄r naſalr agēs. d̄r rōnalis p̄cupiscibilis et
irascibilis. d̄r tādem p̄ncipalr sp̄us p̄gnit̄.
d̄r volit̄. d̄r mēs collectazvnta in
hūilib⁹ deuof. d̄r dispsa in supbis mente
cordis sui. Veritates octo diximus de
disp̄siōe mēt̄. De collectiōe vi deam̄ sil
et de deuotiōe. Collectio mēt̄ ad deū / p̄t
ach̄ri. q̄si via triplici. in ḡne. Una est per
deuotiōez simplice. Altera p̄ phicā inue
stigatiōem. et intelligentiā. Tertia p̄ the
ologiā. q̄ p̄plect̄ intelligētiā. et deuotiōez
sil. si plena sit. Nūc de p̄ma p̄ncipalior ē
intētio ad p̄fusionē supbor⁹ mēt̄ cordis

sui. Describit̄ aut̄ denotio fm doctores
nōiatim hugonē in suo de orōe. Deuotio
est elevatio mēt̄. in deū. p̄ piū et hūile affe
ctū. fide. spe. et charitate subnituz. Nihil
bac descriptiōe veri nihil lucidi. nihil
pposito nō simpliciū documēto accōmo
datins tradi potuerat. Porro de mēt̄ de
uotiōe. nō siluit scrip̄a. loquēs de offerē
tib⁹ mēt̄. p̄mp̄tissima et denotissia. Nēs
denota est i incipiētib⁹. denotior in pficiē
tib⁹. denotissima in pfect⁹. Collectio men
tis p̄ deuotionē. nihil ali⁹ est q̄s elevatio
Ho em̄ p̄ mēt̄ elevatio fieri ad deū per
piū et hūile affectū. qn colligat ad vnitatē
In q̄ vniōe/tradit diuin⁹ dionysus/
mysteriū. s̄istere. theosophie xp̄iaoz. Un̄
pt̄erea sūtūr. distinctio sp̄ualis amoris a
carnali. q̄ p̄m̄ vnit. alter sp̄argit. Et q̄ ta
lis vnio nō attingit absq; amore sp̄uali
extasim faciente. tradiderunt expositorēs
sui q̄ appellat theologiā mysticā expimē
rat̄ vel gustat̄ amorē. De q̄ d̄r vnuis
inter ceteros. q̄ amor hm̄i cābatur sine
cognitione p̄ua vel comite. Qd an verū
sit. et qn̄o p̄t accipi/ractū est alibi sub. xij.
p̄sideratiōib⁹. et hic supadden̄t aliq̄. Ler
tissimū quidē est. q̄ amor oīs/cognitiōez
p̄supponit. vna aut alterā. Dabem̄ ec
ce tria p̄ncipalr in descriptiōe deuotiōis
Primo. q̄ est elevatio mēt̄. in deū. sc̄do
q̄ hec elevatio fit p̄ piū et hūile affectū. ter
tio q̄ hm̄i affect̄. d̄z eē. fide. spe. et chari
tate subnituz seu formatus. H̄t hic ex
pliari q̄tuor cāe deuotiōis. finalis. ma
terialis. efficiens et formalis. Posset insu
per agiri. qd intelligim̄ p̄ elevatiōem mē
tis. in deū. q̄ nō sit hic fm de elevatiōe
locali. cū deus s̄ibj̄p̄. Sed intelligimus de ele
vatiōe sp̄uali. nō fm eē mēt̄. sed fm bñ
esse. habituale et actuale. p̄ affectū. s. piū. et
hūile. q̄ qn̄q; stat in habitu solo. qn̄q; pro
cedit ad actu. quēadmodū fidem/spem / et
charitatē. nūc p̄ habitib⁹ nūc pro actuib⁹
accipim̄. Accipit̄es at p̄ actib⁹. Quenī
eter in p̄mis coartam̄ fmōne ad tria hec
vocabula. affect̄ pius et hūilis. Ita vt ab
breuiādo dicere possemus. q̄ deuotio est
affect̄ pius et hūilis. Quisq; ḡ plene cog
nouerit. qd est affect̄ pius et hūilis. Sciet vti
q̄ qd est deuotio. Et qm̄ finis leḡ est
dilectio fm aplin̄. p̄formiter ad xp̄m testi
ficatē i duob⁹ mādaſ. dilectiōis. tota let
pp.

Tractatus. VII.

pēdēt pphete. fuit opinio celebr̄. q̄ theologia xpianoz. maḡ ē affectia ppric. q̄ spe culatiua vel pRACTICA Non em̄ data est lex xpiana vt hic intelligam̄ deū. sed vt cap tuem̄ oēm intellectū. in obsequium xp̄i Valeat hec pSIDERATIO pro simplicib⁹ xpianis. t militat aduersus supbos mēte cordis sui. q̄ nihil credere volunt nisi prius intelligat. q̄les erāt ph̄i. q̄s dānānt pisiēses articuli de errore. q̄si p̄ oīa. specialiter dū dicebat. q̄ nihil scit q̄ phie nō studuit q̄ insup non est alia felicitas hoīm q̄ stu dere phie. t q̄ nō ē curādū de fide Procedit rursus hec pSIDERATIO. q̄ supbos. solo nōie t vanitate theologos. qui studēt solū vt sciant. vel scian̄. nihil vō trahiant ad affectū. nihil ad mores t virtutes. Et cū dixit etiā gentilis phus Inquirimus qd̄ sit virtus nō vt sciam̄. sed vt boni efficiamur. Egnouim̄ p̄chdolorz aliq̄s. q̄b̄ oīs doctrina miscēs cū speculatiua. pietatē fidei ad effectū. reddebat grauis. molesta. nauseans. t onerosa. Ita vt doctores deuotos deriderent vt ideotas t vetulas. q̄les sunt apud tales. Greg. bernardus imo dānata arrogātia t amētia. Augu. t dñs bonauēta cū silib⁹ Est inq̄ ut doctrīa eoꝝ. ad p̄dicationēt duotioꝝ. q̄si stare neq̄ant ppter deuotio t eruditio. Sz qd̄. vēzē q̄ repugnat. scia istāst cha ritas edificās. q̄r execrabilis ē supbo hūilitas. Sz est scia que nō inflat. sapientia scz que de sursum est pudica. suadibilis pacifica. q̄r erudiēs intellectū simul p̄ deuotionē informat t inflamat t pascit affectū. fauus. s. cum melle. oleū cū igne. vtile cū dulci. Deuotio nihil bñs de phia vel theologīa scolastica speculatiua. sufficit ad salutē. Sufficit insup ad collectionez vnitiuā mētis cū deo. p̄ supmētales excessus Phia vō t theologīa sine deuotioꝝ. disp̄gūt supbos mente cordis sui. deprimunt t auertunt. vt se misceat q̄stionibus infinitis Rō brevis in. p̄mp̄tū est q̄r de supbis resistit. hūilib⁹ aut dat grām. Declaratio sermonū tuor̄ illuminat ait psalmista t intellētū dat parvulus. Consideramus p̄prietatē deuotionis. vt p̄seq̄nter appareat. q̄les sunt ad deuotiōem. Illi ni mir q̄b̄ est suauitas in affectu. pietas in intellectu. hūilitas i affectu siml' t intellectu. Est itaq̄ deuotio affect⁹ pius t humilis. Quid est aut affect⁹ nisi spontanea qdā t

suauis inclinatio ait hugo Porro ſtriat affectus suauitati. mētis duritia. q̄ p̄p̄tione n̄ mollis de q̄ sapiēs Qui autē men tis ē dure corrueit in malū. Et iterz Lor dux male habebit in nouissimo Contrariatur pietati fidei. mētis insipientia. de q̄ psalmista. Dicit insipientis in corde suo. nō est deus. Et alibi. Illuminās tu mirabiliter a mōtib⁹ eternus. turbati sunt oēs insipientes corde. Predicam̄ xp̄m ait apls grec⁹ quidē stultitiae Contrariaſ hūilitati. Spei. mētis. arrogātia. q̄ presumit de meritis. vel desp̄at de p̄mījs. Hic est vir q̄ nō posuit deū adiutorē suū. Sz p̄ualuit in vanitate sua. Et rursus Dan̄ em̄ n̄ra ex celsa t nō dñs fecit hec oīa. Et illud deū deis apd̄ pphaz. Despauim̄ Scinerit igīt oīs hō. q̄ noluerit p̄prehendi sub hoc maledicto. disp̄git superbos mēte cordis sui. q̄ ad mētis collectionē vnitiuā n̄caria ē deuotio. quā descripsim̄. q̄ est elevatio mētis in deū per piū t hūile affectū. fide. spe. t charitate subnitū. Propterea quē cūq̄ videris carētē istis dic q̄ disp̄sus ē mēte cordis sui. q̄ntūcūq̄ se phm̄. vel scolasticū theologīi ē iacet. Dic illud Job de tali Si ascenderit in celū supbia eius t caput eius nubes tenigerit. q̄li sterquilini um in fine pdef̄. vident qui cū nouerant vbi est. Quasi somniū auolās non inueniatur. t transiet q̄si visio nocturna. Dic q̄ est sal infatuatiū. ejciendū t pculcadū. Secus vero si quē agnoueris in affectu suauē. piū t hūile. si ad deū cū simplicitate fidei spei t charitatis. elevatū. q̄uis iste sit sine līris sine phia sine theologīa. talis v̄tiḡ collect⁹ t vnitus est mente cordis sui. Quid igīt. Vana ē phia. inutilis est theologīa. Vana p̄sus inutilis t noxia habēti si nō comes affuerit duotio. q̄ pius est t hūilis affectus. q̄ comite poterit ad intelligentias pl̄imas cuehi. q̄s nō habebit de lege cōi simplex xp̄ianus. Poterit insup talis esse vtilis in doctrina. q̄ fides saluberrima gignit. nutrit. defendit. roboratur. Utiles preterea sicut dicit apls ad arguendū. Droinde deuotio sola nō sufficit ad explicationē sui. mentibus alienis insinuandā. cui amplius in experimētali sensu vel affectu. q̄s ratiocinatio. intellectu p̄sistat. Sunt idcirco male deuoti. simplices illi. q̄ incta suas affectiones. tradere satagunt alijs regulas t

Super Magnificat.

86

leges ex scripturis sacris. Hinc satue reuelatiōes. hinc supsticiose affectiōes prodierūt. Sicut ecōuerso phī et theologi de uotioē carētes/ sinistras de deuotiōis mi sterio. derisiones intulerūt. Rursus ita se habent affectus pietas et hūilitas in de um. vt neq̄at vna veraciter sine altera inueniri. Nusq̄em pietas fidei rite stabilit̄ sine affectiōe hūili. nec hūilitas spei. t̄ sua uitas charitat̄. sine fidei solide/ pietate. Quo factū est alioq̄. vt dolere. penitere q̄ se dicerēt nō nulli lratoꝝ. q̄ nō in simpli citate parētū. s. laicorꝝ pmāsissent. Fides itaq̄ donū dei est. ne q̄s gl̄ieſ. Pax insup in credēdo p̄cabat ab applo/suis. Deus inq̄t spei. replete vos oī gaudio et pace in credendo. Kō subdit̄ vt abundet̄ in spe et p̄tute spūsancti. q̄ p̄tus ē charitas. La deret hic fm̄ de certitudine fidei. et quē admodū intellect̄ in ip̄a stabilit̄. sicut et in spe. et in charitate. p̄ oīmodā sui dereli ctionē sub potenti manu dei. catpiuando oēm intellectū in obsequū xp̄i. q̄liter suadē bat. Crisogonus anaſtasie. Tu vō ancil la xp̄i. tropheū crucis/tota mēte ḡstringe. Modus infra notabīt. Quid aut ē mēs tota. n̄iſi mēs vnitā totalr̄ tcollecta. Omnis vero mens talis / deuota est in incipientibus . deuotior in profitentibus . deuotissima in pfectis. q̄s nō disp̄git superbia mētis cordis sui. De deuotissima mēte dicem⁹ alioq̄ Prio de deuotionē pfectoz. ad alios reditura. Deuotissima mēs/qlis est in pfectis. h̄z in se. secrētu solitudinis. serenū lūinis. tabernaclm pac̄. h̄z et cenaculū seu diuerticlm refecti onis. cubicl'm regetōis. n̄idulū pullifica tionis. hoc est ex bernardo. Viderit illic lucē. q̄m nō capit loc⁹. Audit armoniaꝝ/ quā nō capit tps. Odorat fragratiā. quā nō sp̄git flat⁹. gustat cibū quē nō minuit edacitas heret amplexui quē nō deuellit facetas. Nec ex augstio. H̄z admirabiliꝝ ē sup oēs. dionysij traditio. q̄videtur insipitiōb̄ corde/ rem magi. inuoluere cō tradiciōb̄ ḡ docere. H̄ichdē ad thimo theū scribēs de mystica theologia. sic dī. Tu aut timothee/circa mysticas visiōes corroborato itinere/ et sensus desere. et in tellectuales opatiōes. et sensibilia et inuisi bilia. et omne nō ens. et ens. et ad vnitatē vt possibile ē insci⁹ restituere. ip̄i⁹. q̄ est sup oēm essentiā et sc̄iam. et a teip̄o. et oīb̄. im

mēsurable et absoluto. pure mēt̄ excessu. ad supessentialē dīnax tenebrarꝝ radiūz. oīa deserēs. et ab oīb̄ absoluꝝ ascēdēs. Quereret aliq̄. quō p̄n̄t hec fieri. q̄ repu gnare vidēt̄ in forma vboꝝ. Tētem⁹ alioq̄ dicere. p̄notādo. q̄ duplex est hic notifi catiois modus. Un⁹ doctrinalis extrinse cus. Alius expimētalis intrinsecus. Un⁹ sciēdū q̄ oīs ḡgnitio n̄ra/ ortū habet ab alioq̄ expientia. Dis p̄terea ḡgnitio si p̄fici debeat. in expiētia remīnat. Expiētia vō nomē. dī ab ex. et pario paris. q̄ parit expientia. ex rebo in virib⁹ ḡgnitiis et af fectionis. Hinc dicimus. hoc expiōz. h̄z p̄ io. h̄z regio. Est autē expiētia fm̄ rez seu q̄d rei. pceptio simplex. nō discursiva. causa ta seu pata immediate ab obiectali motio ne. Ita q̄ sufficit ad hāc pceptionē p̄ntia obiecti. cū potētia pceptiva. remotis im pedimentis. Si em̄ coloz objēcti visui. suf ficit ad visionē. p̄ solā impedimentooz ab lationē. vt q̄ oculus non sit clausus nec cecat⁹. nec aliter impeditus. Hic est de au ditu respectu son i. De gustu respectu gu stabilis. de tactu et olfactu suo mō. Leterz pceptio ponit̄ in diffinitiōe pro genere. q̄ fm̄ nomē dī pfecta captio. et hec uenit ex pimēntali ḡgnitioi p̄cipue. q̄m i ip̄a. put expimētalis ē. nō cadit error vel deceptio. nisi forte occasionaliter apō potētiam dis cursiuā. quē admodū dī ypocras. q̄ expi mentū est fallax. Cām dicti p̄misit. Ars inquit lōga. Ars itaq̄ formāt̄ nō ab uno tm̄ expimēto. s̄ a pl̄imis. q̄z vtiq̄ singulm vez est. Alioquin nō esset p̄ expimētū. At tm̄ ḡbinatio expimētōz. et ḡsūtio discursiua de q̄ditate. et ḡditiōib̄ rexexpimētaz imo. et ip̄oz expimētōz. q̄ res sūt/ an s̄be vel accidētia/ sepe fallit. Cōsurrexit p̄ind n̄citas grāmaticez logice. p̄ cōicatiōe mu tua sup expimētis singulis. treb̄ exp̄tis. ne oēs aut plures expiētē laterētūcīsīm hoīes. p̄ftim expiētē iteriores. q̄s nemo nouit n̄iſi sp̄us. hoīis qui in ip̄o est. Con surrexit deniq̄ modus alter cognitiōis. q̄z p̄ expiētā. q̄ disciplinalis vel scolastic⁹ vel doctrinalis appellat̄. p̄ voces et scripta q̄m aliter nō possum⁹. cept⁹ p̄mos p̄ expiētā habitos/exponere. Cōsurrexit eti am distinctio vēt̄. de ḡceptib⁹ p̄me inten tiōis. t̄scde. vel tertie. et de modis fcādi. et de suppositiōe naturali. Tota postremo q̄s phie. q̄ rōnalis dī p̄terea n̄carū sūp̄sit.

Pp. 2.

Tractatus. VII.

2. exordiū. Sufficerit ad p̄n̄s p̄memoratio distinctionis. vt oñdam p̄mo q̄ vniō mēt̄ de q̄ nūc loq̄mūr / p̄sistit in exp̄tiā p̄terea trāfundī nō p̄t in alios p̄ doctri nā. sic nec visio. nec aliq̄ sensatio exterior aliter in alios trāfundī. nec amor nec o diū. nec leticia neq̄ dolor. neq̄ ḡualiter aliq̄ exp̄imētalis cognitio. **A**libilomin⁹ doctrinalis traditio nō est frustra. Pr̄o p̄pter inductiōem. vt fiat amplificatio. poterit p̄ceptiāz cū obiectis exp̄imētali⁹ p̄cipiēdīs. Hec nō notificatio fiat impedimentoz. q̄ten⁹ auferant. Hec em̄ duo sufficiūt ad exp̄ientiā. Ira tñ si obiecta moueat naturaliter. Alioqñ tertiu reqrereſ. s. actu alis z libera motio obiectal. q̄lē h̄z extra se deus. q̄lē h̄z libertas arbitri⁹ sup̄ actus suos. **N**ull⁹ idcirco putet vel expectet q̄ ab hoie de p̄ se sibi tradi possit cognitō sup̄ vniōe mēt̄ cū deo. Merito qdē q̄ n̄ de q̄cūz exp̄ientia p̄t hec fieri circa creaturas. Nemo p̄terea speret experimētūz. nisi sublatū fuerit impedimentūz. Est igit̄ cōe studiū. oim q̄ de theologia mystica. q̄ p̄sistit in vniōe locuti sunt / inducere ad tria. q̄ requirūt z sufficiūt videlicet Desideriū dñi obiecti. Remotio impedimenti. Imploratio dñi bñplaciti. Pr̄imū fit insinuādo pulcritudinē z valorē. Scđm fit aperiēdo defectū n̄rm z lāguorē. Terciū fit p̄ ordi⁹ vhemētiā z ardorez. Hec aut̄ tria p̄plectrī ipa dñotio. q̄ est elevatō mēt̄ in dñi sic in obiectū. p̄priū. z h̄p piū z bñilē affectū. in quo sp̄ est deo bñplacitiū. Occurret forsitan aliq̄s z dicet. Quid ad te de doctrina mystice sapientie. q̄ n̄ es particeps hui⁹ experientie? R̄ndeo. Credidi propter quod locutus sum. Credidi sermonib⁹ expertoz. ppter qd̄ p̄formiter ad eos locutus sum. Quaten⁹ inducar. z in ducā. quātū dñs adiunuerit. ad desideriū tāti obiecti. cū isto q̄ dicebat. Una petū a dñ. hāc reqrā. Unam videlz p̄ciosam margaritā euāgelicā. q̄ habita dicam? sufficit. q̄ n̄ habita / salte desiderare occupisca m⁹. Enitamus deniq̄s. p̄ r̄ motione cuiuslibet impedimenti. cū imploratiōe dñi bñplaciti. Sanabit ita forte oculū mētis. z ei se p̄trahit experiēdū. gustādū z vidēdū q̄ suauis ipse est. q̄ magna multitudō. dulcedis sue quā abscondit timētib⁹ se. **S**uperest oñdere. q̄ doctrinal⁹ traditio theologie mystice / se erredit ad theologiā

scolasticā. nec ab ea diuersa ē vel seclusa. simo nec a p̄a phia. Fiet aut̄ hoc p̄mode. si p̄ba bñ dionysij / a paulo. imo a sp̄ulco docti. cordauerim⁹ adinuicē. p̄ scolastica theologiā. cuius ignoratiā habētes q̄uis exp̄ietiā ītrifecā sentiat bñ vniōis. tñ bñc doctrinalr elcidare neq̄būt. Exē plū est manifestū in doctrinis phic⁹. Nonne poterit astrolog⁹ q̄ nūq̄ exp̄t est eclip̄ sim sol' z lune / tradere doctrinā hui⁹ rei. q̄lē rusticus q̄ etiēt ipsas ad oclm / trade re neq̄bit. Poterit rustic⁹ vtq̄ dicere socio p̄nti. Ap̄i ocl̄os z vide. poterit extēdere digitū ad eclipsim. s̄z nil ampli⁹. Astrologus p̄o / licet ita mōstrare n̄ poterit p̄n tial. docebit tñ absentes q̄liter ap̄iedi sūt oculi. q̄lia sunt impedimenta q̄ remoueri op̄orteat. imo / si catholicus sit / dñm bñplacitiū iūgere nō omittet. q̄ facit eclipses si vult z q̄n vult. Sic in p̄posito. n̄li q̄ astrologus h̄z demonstratiōem. theologus p̄o solā eruditōe. in fidei auctoritate firmatā. **D**icti m̄ltā locuti sunt z nos m̄ltōtis lā inter m̄ltos. de t̄ sup̄ p̄bis dionysij dñ tractat de mystica theologiā. dñvna sapientia xp̄ianoz. Dixerūt alij q̄ cōsistit hec theologia. in abnegatiōe oim a deo. Alij q̄ in affectu z dilectiōe. Nonnulli q̄ ītelligētē puritate. Alij q̄ in mētis ad dñ collectiōe vel vniōne. Alij q̄ in deuotiōe seu mētis elevatiōe. Alij q̄ in raptu vel extasi vel mētis alienatiōe. Quas sex positiōes / absq̄ p̄tentie p̄tractem⁹ sub certis p̄ponib⁹. oñsuri p̄formiter ad p̄ba cātici marie. qd̄ existit in exp̄imētali. z ḡtu itavniōe seu collectiōe z exaltatiōe bñiliū mētē cordis sui cū dñ. dñ dispsit sup̄bos. dñ depositit poſtēs de sede. dñ esuriētes impleuit bonis. dñ suscepit isrl̄ puep̄ suū recordatus mētis sue. **D**icam⁹ igit̄ abbreviato fmone. q̄ sapientia xp̄ianoz de qua tractauit dñminus dñs. est vniō mentis seu colectio tanq̄z p̄ ḡne. Iūgit̄ experimētalis z ḡtuita. cū p̄e lūinū deo tāq̄z p̄ formalis d̄ra z pro fine vel obiecto. **D**es ponit q̄sī p̄ materia vel subiecto. **H**abem⁹ ecce gen⁹ descriptiōis. s. vniōez. simul cū obiecto suo deo. z mentē p̄ subiecto. Nec oportet insistere scrupulosius. q̄ nullus ambigit. Sed in hoc est difficultas. q̄ z q̄lis sit ista vniō. z quēadmodū p̄petur. z cur p̄ d̄ra additū. exp̄imētalis z. gratuita Porro q̄n ḡtuita sit hec vniō. q̄s negaret

ad quā nec natura sufficit nec industria. H̄z neq; satis ē vniō ḡtuata. si n̄ p̄cipiat. quicadmodū deo habituali r̄mū p̄ grāz et ȳntes in p̄uulis baptizat;. q̄s tñ n̄ dicim⁹ mystice sapientēs. Superest igit̄ diffi- cultas velut ȳnica. qd sit et q̄o sit. vnitio nis' expiētia. Possum⁹ aut̄ dicere. q̄ expi- mētalis vniō mēt̄ cū deo. ē simplex tactu alis pceptio dī grē sue. ḡtu faciētis dono q̄lis h̄ incipit. et pficit in gl̄ia. p̄ grām co- sumatā. Est igit̄ hec vniō expiētalis p̄/ gustatio q̄da; gl̄ie pignus et arra felicita- tis eterne. cui h̄r̄ia ē disp̄lio rauersio sup̄ boz̄ mēte cordis sui. Relinq̄ tāde; hec depurata. seu expolita theologie mystice descriptio. Dicēdo q̄ est expiētalis dei pceptio. Pott⁹ aut̄ ponit pceptio q̄; pgnitō q̄ gnalis est teri⁹. ad oēz vim mētis. s. rō nalē. occupiscibilē irascibilē. v̄l ad vim ap̄ phēsiā et affectiā. q̄uis nibil vere videa- tur p̄cipi. qn̄ vis apprehensiua. currat. Alioq; vis affectiua fieri posset in cogni- tina. qd aliq; nedū pcedūt. sed h̄ pbare cō- tendūt. Nec theologia scolaistica suscipi- fit in hac pte. s; a mystica secesserūt. super qua te videri poterit in processu.

De expiētali vniōe veritatis.

Expiētalis dei perceptio. facialis et similiata. nō bētur h̄ in via de lege cōi. s; expectat p̄ p̄mio in gl̄ia p̄sumata. Cōcedi- tur hec ab oib;. n̄ oport̄z p̄batiōib; mō/ rari. imo sic pcessa est ppositio. vt in erro- re aliq; plapsi sint. dicētes q̄ nec i p̄zia de- us imēdiata videbit̄. s; in thophanis q̄- busdā. p̄perātib; inaccessible lumē dei. imbecilli mēti. Quo super errore destruē do. doctores nedū copiosissima disputa- tiōe. s; siniali determinatiōe pcesserūt. iux- ta notata dñi bonauen̄te. scđo s̄niāp. dis- trī. Expiētalis dei perceptio nō vi- det̄ esse formaliter ipa vniō. Admittit̄ aut̄ hec p̄dicatio. q̄si per cām vel ḵōicitatiā. sed non multum interest ad rem nostram. Tāta q̄pe est ḵōectio oīm viriū mēt̄. vel habituū virtuosor̄z cū habitu grē. et actu p̄ncipali ei⁹ q̄ appareat q̄dā circūincessio. velut in bñdicta trinitate. suo mō. Est em̄ grā gratiūfaciēs. vna i trinitate habituūz theologicoz trina in vnitate sua seu radi- ce. sic mēs vna ē in eēntia. et trina i potētis. Utz p̄ posetis sint r̄alr̄ ab inuicē distin-

cte v̄l tñmō relatiōe seu opatiue. Et si grā pri⁹ informat essentiā mēt̄ q̄ potētū pax interest p̄ denot̄. scrupulosi inq̄rere. Experiētalis dei pceptio videſ fieri. dñi influ- xus formalē et habitualē ḡtu faciētis in a- ctus suos immediate se p̄tendit. exemplū 3 formis alijs. dñi et actu p̄mo q̄ ē inforāre pcedūt ad act⁹ scđos. sic vita ad vivere. lut ad lucere. intellect⁹ ad intelligere. s̄el⁹ ad sentire. Sunt aut̄ effect⁹ plimi grē. Tres hierarchici. Purgare. illuiare. pficere. q̄s alid m̄ltiplicat̄. scđom mētis vigorē. fulgo- re. et amore. dicētes q̄ ȳtutē memorie. pur- gat̄. eleuat̄. et stabilit̄. fulgore intelligentie illūnat̄. informat et assimilat̄. Amorē affe- ctuē. pficit̄. viuificat̄. et vnit̄. et mētem ac- ceptā deo reddit̄. Expiētalis dī pcep- tio. fit fm̄ fruct⁹ sp̄us. q̄p̄ maxim⁹ et p̄m⁹ est charitas. i. caravitas. vñ. pdeunt alij gaudiū. pax. patia. lōganimitas. bonitas māsuetudo. fides. modestia. xtinētia. ca- stitas. Un̄ charitas. put̄ est virtus theo- logica dī habitū. s; put̄ est fruct⁹ dī actu- ale caritas. expiētuz. l̄sentim̄tūq; uis nela- at hō cereitūdinalr̄ vñ veniat. aut quo va- dat. sicut infra notabif. Expiētalis dei perceptio. vel noticia si pura esse debe at et vehemēs. req̄ritur in sensib; aie. p̄por- cionat̄. sensib; carnis. q̄ purgenf. illūinē- tir et pficiant̄. q̄ opatiōes grē gratū faciē- tis. q̄s nūc elicit immediate. nūc imperat- mediate. p̄ habitus. virtutū. donoz. et be- atitudinū. Sic expiētus. q̄ hō nō p̄cipit se viuere. nisi dñi q̄a p̄cedit ad act⁹ scđos p̄ opa vite. q̄ cessant ȳtiḡ posit̄. impedi- mentis in sensib;. p̄ ebrietates. p̄ somnuz per infirmitates. aut egritudines. Experiētalis dei perceptio. si debeat esse p- ffecta. et talis q̄ dici mereat̄ sapientia dīna vel mystica. terminat̄ in caliginē quā in- habitat deus v̄re absconditus. et qui po- nit tenebras latibulū suū. Qd̄ vt fiat exp̄ imēt̄. n̄c est mēte. ab omni cognituo ac- tu. vel affectiuo circa creaturā oēm. etiāz circa se ipam. tūc vacare. et insilētio sum- mo esse. moriq; dēniḡ toti creature. vt so- li deo viuat creatrici eēntie. Hic est nūc pūctus difficultatis. et mysteriū abscondi- tū. qd̄ nemo nouit p̄ expiētia nisi qui ac- cipit. Pōt̄ tñ nosse p̄ doctrinā in auctori- tate fundatam. cū manudictionib; et exē- plis. Alioq; vane penit̄. studiūssz bñus dñi. cū ceterz. pdere libros sup̄ hacre.

pp. 3.

Tractatus. VII.

Experimentalis dei cognitio terminatur in caliginē. sū prius deserit aliā caliginē. **C**aligo q̄ deserit est oīs creatura. q̄ de se nō nisi caligo est. p̄uatio. s. lūis Alioqñ non dirisset **J**ohes de creaturā. q̄ lux in tenebris lucet. et tenebre eā nō p̄phendet. **F**it aut̄ ista desertio fīm tria. q̄ notat dionī. in p̄bis p̄missis. **D**īo deserit opatio sensitiva. q̄ nō oportet ut vegetativa deseratur. **S**cō opato intellectia scōm oīens. et n̄ ens. et hoc plane accipiēdū ē de ente l̄n̄ ēte creato vel creabili. nō d̄ ente p̄mo et puro. **T**ertio deserit mēs ipa. n̄ vtiq̄ q̄n mane at essentialr in se. Alioqñ eēt et nō eēt. nisi velimus insanire cū almarico. et silib⁹ he retic⁹ dicetib⁹ mētes p̄eplatiūi v̄lbtū p̄de re suū esse in p̄prio ḡne. et redire in illud eē ideale. qđ habuit essentialr in arte diuina. **E**t hoc eēt p̄suis mētes anihilari. aut nihil oīno posset anihilare de⁹. **E**t hoc aliq volūt sū male. q̄ sūt ip̄e creare nihil poss̄. **Q**uid ē iḡif mēte se ipaz deserere. hoc est ipaz in actu primo suo eēntiali manentez nullū actu scōm circa se ipaz. aut circa qđ libz alid ēs. p̄ter deū exercere. et nūc intrat nouā caliginē. de q̄ seq̄t exponēdū. **E**xperimentalis di cognitio seu noticia v̄l p̄ce ptio/quā inuestigamus. q̄ nō terminat in deū clare et nude visum. sūt in caligine qđam supra se. deserendo primā caliginem creaturaz. post se. vel sub se. imo et se post et subse. mō dicto. **R**ō est q̄ nec mēs h̄z oculū qui natus sit h̄ videre deū. nec deus obijcit directe et imediate/ seipsum. **G**randis attū difficultas est. si oīs noticia experimentalis sit intuitiva. sup q̄ noticia tractat de scō nōie dei. **S**atis sit hic dice re q̄ intuitiva cognitio dei/ non negatur hic in via ex hoc p̄scise q̄ de⁹ est obiectuz im p̄portionati mētis oclō. p̄ter excellētiā visibilis. sū q̄ nō placet deo. **R**ō q̄ obiectū intelligibile. quāto est pfectio. tāto magi. idoneus est oclus mētis cape ipm. **N**ō em ledif armonia mētis de se ab excellentia intelligibili. quēadmodū destruit armonia oculi sensualis p̄ excellētiā luc. **L**opatio iḡif oculi respertilio ad solē. nō d̄ oēm sūlitudinē ad oculū mētis. resp̄u manifestissimoz in natura. dicēte aristotele q̄ intellect⁹ q̄nto pfectiora inteligit. tāto sit habilis ad altiorā. vñ pb̄t imaterialitatē ipius. **E**xperimentalis dei pceptio p̄ caliginē/ non sit sine clarissima

irradiatiōe. ac sine silentio susurrāte. et occulte dicēte. **D**ifficili⁹ h̄ videt ad explican dū. **C**redēdū tñ ē p̄bis dionysij. crebro sic loquēt̄ in diffinitiōe sapientie et alibi. **P**la cuit inērere p̄eplū sensibili le visus corporis ad lucē solis. sit em̄ freq̄ns p̄ dionysi um et angustinū et aristotelē cū ceteris. cō patio talis. q̄ nihil simili⁹ in creaturā corporeis luci spūali. q̄ lux solis. sic visui corporeo visio met̄. **E**xemplū vñ Sint due dom⁹ valde distātes. q̄z q̄libz/ fenestrā beat aptā. asp̄u mutuo et directo. sit medū. p̄suis expeditū. sit oculus seu vides in vna fenestra. p̄statq̄ q̄ si nullū sit in medio lumē/ puta de nocte. ocul⁹ erit inter duas caligines. q̄z nullaz attinget. q̄ nec illā q̄ retro se est in domo sue fenestre vel istā q̄ in ista fenestra est. q̄ ad fenestra rū vacuitatē nō ptingit medio nō illustrato. **S**z illustret mediū. p̄ qđ acies oclī dirigat ad fenestrā oppositā. iudicabit vtrig talis oclī ē caliginē. q̄nis dom⁹ intra se copiose sit illustrata. **D**ocet h̄ expiētia cū rōne p̄sp̄tuoz. q̄ nūq̄ videt lux sine coloris mixtiōe. q̄ nō est nūlī in corpe terminato. **V**n ocul⁹ carnis pure in medio luc. positus/ nihil videret. sed esz in caligine. **E**cce q̄ ad inspiciendū caliginez oportet q̄ oculus sit inter duas caligines retro et an. **O**port̄z nihilomin⁹ si debeat anterioz caligo videri. q̄ fiat irradiatio p̄ mediū. **E**xemplū de voragine terre. q̄ nō agno sceret p̄ oclm. sub se tenebroso medio inter oclm et voragine nullaten⁹ illustrato. **E**xemplū alterz. qđ ab aug⁹. iā p̄bus inductū est de diuisiōe spūs. **S**it ocul⁹ in excelsō monte. q̄lis ferit esse olimpus. sit ab imo nubes caliginosa. prohibēs aspectū oīm q̄ sub eo sunt. sit rursus inter solem et oclm alia caligo/ impediēs aspectū solis directū. non aut̄ diffusionē lūinis ex obliquo. **L**ostat q̄ oculus satagens inspicere sole/ nō intuebit nisi caliginē. q̄nis inde fuscipiat obliquā irradiationē. Alioqñ n̄ videret oculus istā caliginem. radiatiōe h̄mōl nō existēte. **P**otest h̄ induci illō. **I**la ie. **S**urge illuminare h̄rlm. ecce tenebre operient terrā et caligo p̄plos. sup te autē oriet dñs. et glia ei⁹ in tevidebit. **L**ōsonat exēplis. vba Ricardi de diuisiōe aīe et sp̄rit⁹. In hac inq̄t diuisiōe/ aīa et qđ aīale ē in imo remanet. spūs aut̄ et qđ spūale est et qđ eleuat ad summa. et ab infimiis dīditur.

Super Magnificat.

86.

ut ad summa subleuetur. ab aia scindit ut dno coiunga. qz qui adharet deo. unus spūs est cū illo. Felix dimisio et mirabilis separatio vbi qd corpulētū est et seculētū deorsū remanet. qd spirituale est et subtile usq; ad repletioz dinc glie sublimat. et in eādez imaginē transformat Pars inferior ponit ad summā pacē et trāqllitatē. cū ps supior sublimat ad gliam et iocū ditate. Hec aut̄ sub eisdē verbis ponit auctor de spiritu et aia. Que at sit ista pax. q glia. q iocūditas. et qd est qd videat. hoc ēqd inqrim? Experimetalis dī pceptio. nō sit p sola abnegatioz. Rō qz pura negatio nihil pōit. Vnū vt damasc̄. li. iiii. ca. iiii. in fine dī. Sunt etiā qdā. affirmatiue de deo dicta virtutē supercellētis. negationis bñtia. puta. tenebras dicētes in dō. nō tenebras intelligim? Sz qm lux nō est. Sz sup luce. tlux qm nō tenebre est. hec ille. Hic igif quicqd affirmatiue de deo dicimus. includit negationē aliquā. et econverso negatio relinqt affirmatioz. nō qdē ad idē et scdm idē. et p eodē. Bloqn esl; h. dictio manifesta. Sz accipiuntē affirmatio et negatio. respēti diuersoz. qz negat dō. quicqd est imperfectioz in creatura. sicut ois creature est imperfecta. quātūcunq; pfecta sit in suo gne. zponit p supercellētā affirmatio de deo. Propterea dī sepe dion. qd nō ē ens. Sz supēs. supbon⁹ supdñs. et silia. Experimetal' dei pceptio. claudit in se duplice viā cognoscēdi dēu. Sz p ab negationē et excellētā. nō via abnegatioz sufficit. nisi via excellētē adiūgat. nec eō. Propterea dānat' ē articls pisiē. dicēs qd nō cognoscim⁹ deo h in via. nisi qd n̄ est. Exemplū bñt dion. est ap̄issimū. rbi dīc scđ de mystica theologia. Hic p seipm agalma naturale faciētes. i. imaginē. ex ligno vel lapide. auferūt ea. q supiecta sunt puta ocl̄i visidēz vetatia. et ipam in se ipa ablatōe sola. occultā manifestat formā. v̄l in manifestatioz ducūt. sic supple sit i cognitōe. p abnegatioz. Cōstat at q statue factor nihil addit ad lapidem ut sculpat imaginē. Sz trahit tm̄ dō de eo. Veritātē aliq ablatōe facta linqt pulcrā. Sz imaginē. Cōsonat Augu. dionysio. et explo p affirmatioe dictoz. sic dī. Lū audis. bonū h. bonū illud. tolle bonū hoc et bonū illud. et vid si potes ipm bonū. nll'o alio bonū. tē videbis deū. Ita de pō. Ita de pul-

cro. Ita de ente. p̄cipue Ita de qlibz attri buito dino. Experimetalis cognitio dei. p̄ intelligi p ablatōe fieri. septē modis. Quoz duo spectat matie pposito nostro. Un⁹ ad intelligētiā ali⁹ ad deuotōnem. Unus modus ē p nōis impositoꝝ ali⁹ p voluntariā acceptoꝝ seu credulitatē. Terti⁹ p realē ablatōz. Quart⁹ p intelligētie depuratōz. Quint⁹ p intelligētie pspicaci tatē. Sext⁹ p intelligētie deforitatē. Septim⁹ p intelligētie simplicissimā vnitatē. Dicurram⁹ p singlos mōs. Est itaq; prim⁹ familiaris nobis. p statu vie sibi gra devno hoc noīe bonū v̄l boitas. qz h̄ito d̄ ipo sic accipi poterit d̄ ceter⁹. Experimur itaq; qd sint aliq res. a nobis appetibiles vel qvntiles. v̄l qz dlectabiles. v̄l qz pulcre et honorabiles. Impōim⁹ ad hec appetibilia significāda h̄ nom̄ bonū. Experimur pseqñter q res appetibiles sūt in mīl̄ de sectuose. et qvbiq; qrim⁹ refectoꝝ. ibi regim⁹ aliqz descoꝝ molestā appetitui carnis aut spūs. Procedim⁹ v̄ltra ad impositoꝝ vni⁹ noīs qd sit bonū usq; qpc̄q; pfc̄m cui nihil assit v̄l adē possit dē malo. nihil bonū desit. ita q sit bonū q mai⁹ cogitari nō possit. sic ang⁹ accipit. postmodū anselm⁹ de hoc noīe dē qd appellātis bonū simplr ens aut sūme pfc̄m. Qua ipositōe fēta. fe stim ois q scit ipōnē et audit hoc nomē dē v̄l h̄ nomē bonū nll'o addito. i. bonū sim pliciter. qz simplr dico qd sū addito dico. Dis itaq; tal' accipit. p reliq re tli p̄stāssi ma qz ceter⁹ oib⁹ anpoit. hoc nomē bonū et hoc nomē dē ita q suertibl̄ se h̄t bonū sim pli. rde. Cōstat ita fieri potuisse et factū esse. et ita retineri. Quo p̄suppoito voluit. Anselmus et qdā ali⁹. demōstrare dē eē. si putabāt euīdēs eē q bonū q mai⁹ cogitari nō poterat. nēario erat. Alio qn si possz nōe. iā nō eēt bonūq mai⁹ cogitari nō posset. H̄ed scdm̄ veritatē pcess⁹ est sophistic⁹ et invalid⁹. si n̄ aliter p̄firmet. Diceret em̄ insipies p̄tra qz arguit se admittere istud qd noīs qdē bonū q mai⁹ cogitari nō pōt. negarz tñ q aliquid tle sit in re. sed tñ in noīe sic si dē impōereſ ad significādū bonū sūmū in trib⁹ supposit⁹ absoluſ. nihil in re nominī r̄nderz.

Propterea restat secundus modus q neces laris ē accederet volēti ad deūz credere. s. voluntarie q aliquid tle bonū ē v̄e i reꝝ naſa sm̄ sup omnia que cogitari possunt in

Pp 4

Tractatus. VII.

I. modis

rez natura. p aliquā imaginatōēz. rationem. vel intellectū. **H**ec aut̄ voluntaria & fidelis acceptio. que nedū pcedit qd non minis sed qd rei firmiter credit. & ita in om̄i locūsē sibi supponit. hoc nomē de. qz suppositio est acceptio termini in pōne pro suo signato vltimato. **E**t hac acceptione sc̄da. p̄tinus elucidare possem⁹ quēadmodū deuotissima mēs laicorum simpliciū/p̄tingere p̄t ad experimentalem dei pceptōēz seu theologiā mysticā. que in vniōe p̄sistit mētis ad deū. dū p̄niget eos sibi. dū d̄isp̄git supbos mētē sui. **P**er gamus attī prius ad aliquē modoz. ali or nūeratoz declaratoz. **E**t quidē ter tiū p̄t a solo deo fieri. redigendo oia bona/in vnu se bonū q̄lē erāt ab eterno. an mudi p̄stitutoz in architipo mudi solo. s̄z nō mltū facit ad p̄positū. nisi p̄ qnto fa cili⁹ venit fidelis simplex v̄l theolog⁹ ad cognoscēdū. supeminentiā boni eterni sup om̄ie alid boni nomē. qñ credit vnu posse necessario manere. aliis nō extib⁹ vel destruci. **Q**uart⁹ mod⁹ maxime p̄gruit p̄posito angusti. fm̄ qn̄ processit in suis p̄fessionib⁹. imo i oīb⁹ pene libris suis. etiā cū simplece m̄re sua. dū colloq̄ren⁹ valde dulciter ad fenestrā. **D**eputabat itaq̄z m̄rem deuotā talis abstractōis phicalis esse capacē. put colligitur ex libro suo secūdo de ordine. dū vult deduce re q̄ oīs phylosophica traditio/ordina te pcessit ex amore. p̄ewia grāmatica. de hinc logica. & sequēter suo ordine de reliquis. **A**mor em̄ cū fuerit hūani p̄uictus ad qn̄ loquela req̄rit. nec sufficit nisi polita sit rō fm̄ deduccōz illic traditā. q̄uis in laude pitthagore nūius fuit. vt idē in retractatōib⁹ satet hūiliter Aug. **D**od⁹ iste tāt⁹ reputat⁹ est a phis. vt diceret abs q̄ illo. nō posse h̄c̄q̄ scire p̄prie v̄l intelligere. Ita em̄ posuit Alb. in suo de intellectu & intelligib⁹. deducēs p̄ lōgū p̄cessuz. p̄ones antiq̄z phoz. imo & idolatrāz q̄ theletis & theoḡgic. purgatiōib⁹ vtebant q̄z meminit Aug. de trinitat̄. disputās aduersus eos. **V**uid p̄terea dicemus de isto q̄rto. abstractōis mō. si fieri p̄t absq̄ deuotione. **L**onstat ita posse. qz cōis est ad oēm cognitionē de rebus habendam p̄ rationē maxime per intelligentiā. **D**z aut̄ intelligentia multipl̄ inueniri. sicut ex tribo modis p̄sequēter addit⁹ colligit.

q̄uis p̄cep̄int aliq̄ boctū voluisse intel ligentia esse solius dei. s̄z moderatius est vius. q̄ est solius diuini ḡnis. sicut ratio hūani. **S**en⁹ aut̄ sumus dei. licet nō illa p̄ fectione hic q̄ erim⁹. dū siles erim⁹ deo & angelis vel intelligentijs eius. **I**ntelligētia. nō exit in actū suū/absq̄m̄ltis abstractionib⁹. ppter p̄nxiōez suaz cū materia. **L**orpus aut̄ qd corrūp̄it aggranatāiam. qm̄ pro statu vie talis est ordo potentiaz. q̄ superior nō exit in actus suo s/nisi pre cesserint ac̄ inferiores. **H**oc aut̄ fm̄ Aug. nō est naē nisi destitute. **P**orro seq̄ns modus huius respiciebat statū naē sue primi⁹ institute. s̄lī & excellenti⁹ spectabat ad angelos ante glificatoz creatos. **R**emansit hec p̄spicuitas naturalis. etiā in ipsis demonib⁹ q̄ ad speculabilitia. **I**n practicē. em̄ excecat eos malicia vehemen ter. **S**ext⁹ demū modus spectat ad oēs glificatos spūs. **S**eptim⁹ ho p̄pri⁹ est soli deo. **R**estringet aut̄ fm̄ n̄ ad duos modos. qbz p̄t per abnegatōē & abla tionē. p̄gnosci deus. **V**n⁹ est fidelis & sim plex deuotio. **A**lt⁹ est phica vel theologiā intelligentie depuratio. **S**ic em̄ semp̄ a disp̄sione fit resolutio ad vnitatez. sica pluralitate singulariū vagoz. vt h̄ens/ hoc bonū/cū inuolucris. accidētiū loci & t̄pis. hic & nūc/sit resolutio ad vnitatē sp̄ci. & p̄sequēter ad qdditates simplicissimas. q̄s signat̄ termini transcendentēs. **L**orūdēnt at̄ vocib⁹ ad extra p̄ceptus naturali⁹ significates. fm̄ q̄s sumebatur suppositio naturalis. **C**olligim⁹ ex his duas pro fundamento veritates. **P**ri ma q̄ experimentalis dei p̄ceptio. p̄gnitio nē intelligentie pure p̄cedentē nō req̄rit. nec seq̄ntem. **A**ppear p̄ indirectū. qm̄ hec intelligentia. paucissimis p̄uenit. **T**heologiā ho mysticā de dion. cōem esse xpia noz. **A**ltera v̄itas Experimentalis dei p̄ceptio. p̄t in simplicib⁹ p̄ deuotionē ob tuneri. qn̄q̄s facilius q̄z per lrātos. **H**z ex descriptionib⁹ deuotionis. & experimentalis noticie. & abstractōis voluntarie p̄ solidā fidē. **R**euolter tādē. **O** ad a. finis ad p̄ncipiū tractat̄ ip̄i. **O** bēa p̄solatrix p̄coz. q̄ceptus est sub hac nota cantici tui. **D**isp̄sit supbos mēte cordis sui. **R**esumat̄ imaginatio. de triclinio cordis. **F**iat fm̄ illud deductio clarificās. q̄ sup̄sunt. **L**on sticuat sibi n̄ spūs. tria cenacī. **I**nfimū

mediū et summū. Sit in infimo sicut in
cipiens. sit in medio. s. scđ opficiens. sit ī
tertio pfectus. **L**ocordatiā sup qua sta
biliat. accipiat. ex p̄fideratiōe sacramēti
eucharistie. de q̄ fiet posterius fino sup
isto. **E**lurientes impleuit bonis. **S**unt
in hoc bñdicio eucharistie sacramento.
primo res sacramenti. que est v̄x corpus
xpi. signatum p̄ accedentia panis simult
vini et vtentum. **E**st insup hoc corpus ve
ni. sacramētu totius corporis mystici. qđ
est hic signatū. nō signās autē tēnū. **E**t ter
tio p̄ p̄cōtatiā psonalē et essentiale. ip̄e ve
rus deus. qz caput xpi de. **E**cce q̄ sp̄s
hōis fidelis. simplicis etiā. et sine lris. p̄
et dī p̄siderare et credere cū aia. s. ī infimo
cenaculo posita. qm̄ hic est corpus xpi ve
ni et viuu. cū articuloꝝ fide. q̄ hūanitatem
respiciunt. **P**otest ex hac fide. tota se recol
ligere ad meditatiōem istoꝝ. q̄ corporaliter
acta sunt p̄ xpm̄. rex illa meditatiōe p̄t cō
cipe sp̄m̄ deuotōis p̄ piū et hūilē affectum
Pot etiā virt̄ sp̄uſci talē affectū deuoti
onis ita purificare. vt ad nihil aliud dili
gendū p̄ tūc. saltē qđ sit aduersus se puer
tat affect̄ sic credētis. **L**ouertat se modo
filtr ad piā p̄sideratiōem. et fideles corporis
xpi mystici. i. aiaꝝ iā saluataꝝ in padiso/
vel saluandarꝝ de hoc mūdo. ac etiam de
purgatorio. **H**ec ascensio tenet locū suū.
vbi lustrat sp̄us vniuersa in circuitu. ce
lestiū. terrestriū. et infernoꝝ. **L**ouertat et
eleuet postremo fidele sue meditatiōis de
uotōes. ad solū dcū. secludēdo nō p̄ ratio
ne seu intelligentiā. s̄ p̄ sincerā dilectio
ne/ō aliud diligibile creatum. sub enig
mate soliꝝ pie fidei. q̄ credit actualiter. q̄
hic est deus. q̄ maiꝝ et nobilis cogita
ri nō pot nec amari. q̄ tot̄ est desiderabil.
Se p̄ceptus est in deuot̄ simplicibꝝ tor
casus quē ponim? **E**x q̄ colligim? quē
admodū deuot̄ simpliciū sp̄us. exercet se
tripliciter vniendo mētez suā in deo. p̄ pi
um et hūilē affectū ad h̄ sacrūm. Sp̄us aut̄
maḡ. erudit̄. p̄ rōem et intelligētiā pot̄ ex
industriis sciēntialibꝝ acquisiſt̄ clarius ista
agnoscere q̄ p̄ solā fidē. s̄ non veriꝝ neq̄
sublimiꝝ. **V**ni visitauī p̄dē in infirmitate
sua qndā feminā etate grādeū. **Q**uesui
quō sibi esset. **N**or suspirādo clamauit
quō potuit. **R**emovi cor meū ab om̄i cre
aſa. et reposui in creatore. **E**go ho mñsioꝝ
tate fidei stupēs et laudās. abscessi. h̄ vnu

Inferens. Sat⁹ est. Et hec si ex aīo. nihil s⁹
Spūs subiī fas hz. p sapientie diffusi
onē ⁊ illapsuz/mag⁹. sursuz agi ⁊ reduci.
q̄lis erat pauli mēs **S**iue inq̄t mēte exce
dim⁹ do. Et itez Sapiētiā loqmur inter
pfectos. Et rursus **A**los aut̄ reuelata fa
cie. trāfformamur de claritate i claritatē.
tāq̄z a dñi spū Sapiētiā hāc. s̄. dixim⁹ de
scripsisse dionisū. tractātes illud. Et sc̄m
nomē et circa finē. Assignat idē dion. q̄
hec sapientia est amēs ⁊ irrationalis ⁊ stulta.
et mēst oīs rōis ⁊ mētis ⁊ sc̄e cā. **V**ide
am⁹ de ybo h̄ te docēte ⁊ illūinante. **D**vir
go brā. sapiētissima feminaz. Quid sibi
rult h̄ ybū. vt sapientia qm̄ qrim⁹ in nllō
videat nři triclinij cenaclo repiri. **N**ūqd
in sup̄mo ybi mēs habitat. At sapientia ē
amēs. i. sine mēte. **N**ūqd i medio. ybi rō
collocat. At ipa d̄ irrationalis. sine rōe.
Nūqd in imovbi cognoscit aia. **S**ecundū
hec sapientia stulta vocat. q̄si sc̄iam nullā h̄ns
Dic obsecro te ygo prudētissima. dic p
sapientia tuā. q̄ pacto talis repugnātia. y
boz ⁊ nōim⁹. imo ⁊ rez. secū stabit. **H**oc
est qd̄ lōgo iā. pcessu vestigauim⁹. **H**oc al
tero iā traectu pori d̄ sc̄o noīe filij tui. qdā
dicere spopōdim⁹. sub te fisi. **H**oc nūc ex
soluere tētabim⁹. expōnē recēlentes diffi
nitōis. sapientie. a deuoto tuo dion. posite
Sapientia inq̄t ē dīnissima dī cognitio.
q̄ est p ignorātiā cognita. fm̄ vniōnez sup
mētē. qm̄ mēs ab oibhalis recedēs. postea
etiā scriplāz dimittēs. vnitā est splēdētib⁹
radijs. inscrutabili. ⁊ pfectu sapientie lūi
ne illūinata. Fiat ḡ p p̄ticulas nř cursus
Sapientia ē dīnissima dei cognitō. **C**ū
dei cognitio hic in via (qr̄ sic loqmur in se
quētib⁹) sit triplex in ḡne. **Q**uedā symbo
lica. bñv̄tēs sensibili. qdā p̄pria. bñ v̄tēs
intelligibili. **T**ertia mystica q̄ ducit ad
sup̄nitas excessus. **H**ec iertia h̄ nōiat dī
unissima. qr̄ pfectissima. qr̄ experimentalr
habita. Quid em̄ perfectius sc̄itur. q̄s qd̄
in experientia cognoscitur. **S**upra vero
deductum est q̄ theologia mystica est ex
perimentalis dei perceptio. ⁊ intuitua.
suo modo. **S**apientia est per igno
rantiam. cognita. Si ad idē ⁊ sc̄m idēz
omnino fiat locutio. constat q̄ hoc con
stare non potest. sicut nec contradic̄
potest. Referuntur ergo ad diuersa hec
duo. per ignorantiam ⁊ cognita. **L**ollū

Tractatus. VII.

vnitio intellectualis. discretiva cuiuscumque
 rei create vel creabilis. et hoc non in habitu. sed
 in actu. saltem intentio. quod possit mouere vel
 trahere intellectum discretum ad impedientem
 affectum mentis circa deum ab actu. quod est hoc cogniti-
To. **E**t quis cognitionis statim aperte fuit
 unionem super metes. Erit super hac vniuersitate ser-
 mo posterior super illud. Esurientes repleuit
 bonis. Non enim per hec materia gradus. to-
 ta simul euolui. Vocat vniuersitas hanc expo-
 sitores dionysij quod legi. vniuersitas extaticas
 vniuent affectum mentis cum deo. Vide alius
 quod hec vnitio non sit formalis amor vel dile-
 ctio. sed radicaliter fundatur in gratia genitum faci-
 ente dum est in actu sicut principali et supermo.
 quod est vniuersitas cum deo. **I**uxta illud apostoli. Qui
 adheret deo vniuersus spousus est. **H**ec vnitio
 per gratiam presupponit tres virtutes theologi-
 cas. dona similitudines et ceteros ha-
 bitus. presentem infusos. quoque gratia significans
 est radix. forma et finis. quod est propter gratias
 soli genitum datas. quod non reddit ex se genitum deo.
 ut sunt gratiae oes si stricte loquuntur. propter cha-
 ritatem. **L**ux vero est quod sola charitate excepta
 quod non est patitur quodcumque mortale est legem dei. ce-
 teri habent stare patitur cum peccato mortali et genere
 peccati. sed ex gratia stat sine illis. **R**ursum
 hec vnitio est super metes. quemadmodum tra-
 ctatu scilicet super illud. **E**xultauit spousus meus/
 deductus est. maria fuisse supra spousum. immo
 et sine spousu quoniam dum cecinit hanc canticum. **D**agni-
 ficat alia mea dominum. Propterea est hec sapien-
 tia amoris. non quod mens peritura sit vel destruc-
 tio. sed quod per tunc de se nihil cogitat. intelligentia
 seipsum actualiter vel amando. **E**t hoc ex-
 plicat cum subdit in diffinitio. quoniam mens ab
 omnibus recedens. postea etiam seipsum dimittit.
Doc quoniam fieri possit. plures oportunt est.
 etiam naturalibus industriis. matre presuppo-
 sita fide summi dei. **E**t quod sequitur. prius
 genitum. ad quod non natura sufficit. nec attin-
 git industria. propterea iure de hec sapientia
 singulari privilegio. data a spouso. quod bene
 et quo vult spirare. et non nisi fideli per propria-
 tis. quantumque alii fuerint per intelligentiam
 elevari et illuminari. **H**ec sapientia non datur per
 letitiam internam affectus circa deum. sine sapien-
 tia incarnata et impanata sic loquendo. **E**t
 quod Christus ostium est. ad hanc sapientiam dicit resca-
 la. Idcirco sequitur vnitio est. sicut superior et
 principalior portio spiritualis. super splendorebus ra-
 diis inscrutabili et profundo lumine sapientie
 illuminata. **C**onsistit elicitur. quod hinc

sapientia non sit pura caligo. nec pure te-
 nebre. nec pura ignorantia. Alioquin. mens
 ipsa. qualiter esset inscrutabili et profundo
 lumine illuminata. **C**olligit scilicet. quod hec
 illuminatio nequit haberi. per humanum scrutini-
 um. quod dicitur inscrutabili lumine. et profun-
 do. quoniam ad illud nequit per se ratio vel anima
 deducere. sicut nec altitudinem divinam sapientie
 penetrare. **H**oc enim apostolus deum id est altitudo
 seu sublimitas et profundus. sicut ipse est ini-
 tium et finis. **S**olus igitur spousus. causat
 hanc illuminationem sapientie. cuius
 spousus est acutus. et obliquo mobilibus mobilior.
 attingens ubique propter suam misericordiam. **H**oc
 autem scilicet quem mittit per in nomine filii. non est
 acceptor sublimus personarum in docendo
 ritatem. parvulus et simplicibus derelictis. qui
 credunt in filium. **Q**uin etiam si quod dici possit
 acceptio. cadit illa super parvulos et humiles
 in oculis suis. **I**ta per inquit filius. et sic placitum
 est apud te. **P**lacitum dicit. non cuiuscumque
 quod meritus. **C**onsiderat hec sua generaliter oes
 scrutatores maiestatis. humana quis indu-
 stria. nisi hac una sola humiliari sub poten-
 ti manu dei. ut nos exalte factos humiles
 horro recipere in nouissimo loco. cum no-
 uissimo viro Christo in cruce posito. ut dicat
 ipse qui nos invitauit. **A**mice ascende su-
 perius. veni usque ad tronum patris. et in eius
 sinu quiesce. ut tibi sit gloria in idipsum. **U**
Cromptum erit. deinceps concordare. reten-
 tis prius dicitur. quid sit divina caligo.
 quid divina tenebre. **H**ocdem est una ca-
 ligo. respectu creaturarum. similiter et tene-
 bre. quoniam cessat actualis illuminatio. seu vi-
 sio intellectualis. vel sensualis. cuiuscumque
 creature. Imo et ipsiusmet mentis. cessat
 consideratio de se. **E**st altera caligo seu te-
 nebra. que dicitur divina. quia nullo modo
 comprehendendi potest a mente. illud quod
 per illuminantem radiis. vel radios ostendit.
 et hoc minus quam abyssus corporalium
 immensa. per oculum. quoniamque solis
 lumine. superfusum. penetrare. **F**as enim
 ad illud immensum divinum quantumcum
 est sit absconditum et in caligine positum.
 visus spirituali. **F**as inquit affectui. quod
 aspireret. quod desideraret. quod ad illud quod
 lecunque sit vnitius protensionibus se ex-
 tederat. **H**ocdem et invisa nec plene cognita
 diligimur. desideramur. suspiramur et spernemus.
Habemus igitur duas caligines. Unam
 inferiorem. que est actualis ignorantia

creaturaz Alterā a superiori. q̄. ē actualis
ignorātia dī. q̄ ad visionē obiectalē. habe
m̄ mediū lucē. imo lūia ml̄ta. ml̄tos ra
dios. q̄ tñ s̄t vna virtus vni tūa. vnuſ
radius ſurſuz educēs ad p̄m lūinū. vñ
orūt vt a fonte. **Sic** insup vrt̄ magne
tis attrahit et reducit tuertit ad ſe ferrit.
Et gnali sicut om̄e obiectuz appetibile
ſuū trahit appetitū qđ vidit q̄ dixit **Tra**
hit ſua quēq; voluptas **Duo** loq̄ ſpōſa
ad ſpōſuz. **Tra**he me p̄ te. **Sciebat** qz
nemo venit ad eū niſi tractus **S** o felix
tractus **O**rit hic nō parua dubitatio.
q̄ fundat i notificatiōe. qđ ſit dīna caligo
vel tenebre. **E**stem caligo talis. defect̄ cō
prehēſiōis dīne maiestat̄. **L**ostat at q̄ be
ati. ſilt ab illa p̄phēſione deficiunt. et ſi nō
ab apprehēſiōe. **S**oluit hoc nomen mor
additiū et ſi nō ab apprehēſiōe. **A**pprehen
dūt itaq; deū obiectalr et nude et claret im
mediate. p̄terea dicūtur extēlo nōie p̄pre
hēſores. nec reliquūt eis tenebre vle. v̄l
caligines. vel thophanic put hic in via.
Sut idcirco ſp in luce et lūine ſup ſe q̄n
tūq; exalteſ deū ap̄ menteſ btām in
cognitiōe. **H**ec in via. qz nec mēs bz oculi
los dispositos p lumē glīc. vt videat ob
iectalr deū nec dē rult obijcere hic nude
ſemetiūm. **E**t hec rō potior est prima. qz
ſi vellet hic deū poſſet. qđ et feciſſe credi
tur moysi zpaulo. et dilectissime ſeminaz.
Nonull'etīa fortassis ex p̄uilegio teſerci
tio amoris. ſinglari. **V**inc bernardus. p̄
exposito ſpbo illo Abſcōdit lumē i mani
bz ſcribit ad Cartuſien. de monte dei/
dicens **N**onūq; qſi p̄trāſiēs grā/pſtrin
git ſenſuz amāt. et eripit eū ſibi. et rapit in
deū p modulo ſuo ad moſtuſ id ipm ei
ondēs vidēduſ ſicuti eſt. **I**nterim etiam
et ipm efficit. id ipm. vt ſit ſuo mō. ſi illō
eſt. hec ille. **S**onat in hāc ſniām. plūma
ſpbo Aug. et Gregorij. **N**onulli ſp/lati et
clati b̄ alſerut q̄ ſatis eſt. dicētes aīam in
oē ſplēnitudinē deī trāſire. vt optat apl's
i illō. ſ. ideale eē ſuū tuerti. qđ bñt ab eter
no Poſſet et b̄ ſane in telligi. et in d̄ colligi
ſinglariſtas. amoris. ſinglōz btōz in dō.
ſi bz et attingit qlibz linea xpe cēt̄ ſuuz.
ſingl̄ et discrete. qđ tñ oibz lineaſ cōe ē et
ſibi. **D**eſipiūt aut. qz n̄ pcedūt aīam in eē
xpo ſuū ḡm̄ remanere. **S**eq̄t de reli
qz q̄ ūdictiōez implicate vident. **S**ilen
tium occulte docens. **E**ſt paſ illa mēs q̄

exuperat oēm sensum. et quod ab oī opē intellectuāliz sensuali mō dicto. Est qī sibū l⁹ aure tenuis. p⁹ sp̄m p̄pūctiōis. subuer tētē mōtes. et p̄terētē petras p̄cōz. p⁹ p̄mo tiōez se manifestatēz in p̄fessiōe. p⁹ ignē zeli satissfactiōis. Hic sibnl⁹ ē vocatio marie in silētio p̄ marthā. Hec est vox. aure lenis. cui⁹ venas susurrū furtivē capit auris. et plātis. Hec mōs optabilis sine q̄ nō videt de⁹. qz nō videbit me hō et vñet. ait dñs moysi. Hic ē vētus roris. flās in medio fornacē babylonice. q̄ est cor nrm. sue nafē destitute drelictū. Nā cor impij/ q̄i cliban⁹ ignis succēsū. Quāto putas opus est silentio. q̄nta pace. q̄nta serenitatē. vt audias vox spōsi. in abscondito cibiculi cū spōsa int̄trorsuz valde. cū sūmo silentio. solus cū sola delectaſ. nec admittit alienos. Silr et spōsa secretū captat. nūc in foraminib⁹ petre. i cauerna mācerie. nūc in mōte mirre. aut colle thuris. nūc sup mōtes aromatiū. Un cū q̄sister dilect⁹. Que habitas in oris amici auscultat. Fac me audire vocē tuā. verecūda d̄ pñti a amicoz. int̄ ulit mis. Fuge dilecte mi nō q̄ eo veller carere. s̄ b̄re solitariū. Et vbi. Lerte sug mōtes aromatiū. q̄ sūt mōtes etni a q̄b⁹ de⁹ mirablr illūinat. Pascit in illis et quiescit. vñ turbati sunt oēs insipientes corde. Claret subinde qd sit obscurissimū illō. quod est supmanifestissimū. H est ip̄e de⁹. Cōstat autes illud phice traditōni. q̄ manifestissima nafē. sicut deus et intelligentie sunt occultissima nob̄. Veritas est qphīa nō p̄siderauit aut cōcessit reualatiōes desup a p̄e lūinū. q̄les ponit et in q̄b⁹ q̄slī solis. innuit spūs xp̄ia nus. Voluit de⁹ efferre nos ad supernaturalē et eternā vitā. Dedit p̄terea legem et sacramēta sua. sup naturā. Ita vt vita xp̄iani magis pendeat a miraculis q̄ natura. Dilitat hoc cōtra curiositatē. oīm naturalia scrutatiūm. vel et eis in viuen do pendētium. sicut astrologoz nōnulli sunt. et medicorum. et alioz p̄ prudentiā. suam. regere rempublicam existimantū. quales omnes deducit in stultum finem crebro deus. vt sciāt. quia domin⁹ ipse est deus qui regna mutat et tempora. Perspicuum deniq̄s sit. q̄ alta sis mente contemplata. virgo beata. in super omnes illuminatrix. et illūnata. cuz decursu mundi labentis pegrinatiōes dominuz.

Tractatus. VIII.

sub stabili dei pudentia pspiciens / cecisti. Dispersit subbos mete cordis sui. pfirmas p id qd sequit Deposuit potentes de sede et exaltauit humiles.

Sequitur tractatus viii. p didragma seu dialogu. pto shns qtuor **P**rima de depositioe p impulsus demonior. p notulas. clviii.

D **P**rima Notula posuit potetes de sede **D**iscipul. Gliat psaltes nra. cu dñs bñiliat respetit. gliat in bñiliu collaudatioe simul et exaltatioe. Ex abudatia em cordis bñiliati. loqf. legerat q magna potetia di soli. et ab bñilib honorat Propterea magnificat dñm euz exultatioe spüs. qz sibi bñili fecit magna q potes e. qz mia eius a pgenie in pgenies tñtib eui. tq sñt timetes deui si no bñiles. **Q**uo h. siab bñilib honorat. et timet de. pseqns evt despiciat a subbis. Quid preterea supest. nisi vt despicietes subbi. dispigant. et a sede depo nant. q sibi pñs no dño potetes esse volut. **H**z h. qstioez Qui sñt hi potetes? **D**gr Volo pñs agnoscas quata subtillitate. nota f i hac psalterij cordula. duplex impulsus. **U**n in deorsum. Deposuit. i. deorsuz posuit. et depulit Alter sursuz eue hit. et trahit et ipellit. exaltauit bñiles. **C** sonatia mplex sup h impulsu duplii sup petit. **U**no deorsuz et malo. sursuz altero et bono Audi de malo **I**mpulsus euerf suz ut cadere. Et iter Expulsi sñt nec potuerit stare De helya pñ dicebat filij ppharri. Ne forte tulerit eui spüs dñi. et piecerit eui in ynu motiu vel i yna valliu. et de xpo scribit marc q expulit eui spüs in deftu. **U**n tñ impulsus viguit a pñ. q spüs intellectualis ferre in deu. no violeter. sñ ulroneo voluntas amore. **H**ic trahi petebat q dicebat Trahe me post te. Et xps Nemo pñ ad mevenire nisi pñ q me misce traxerit euz Peccauit lucifer ort est alter impulsus vñq ad abyssuz. **A**nd dicit dia bolus. qz deorsum flues Seducti sñt. et seductor imitati sñt. pmi paretes. in pec cado. factus est par impulsus in cadendo nec poterant stare ppria virtute. **H**z dñs fecit poteti suá in brachio suo. Ipse misert est et fecit bñiles ut exaltarent fierent q sublimes **D**iscipulus Ue ye pccori

bus ab impulsu male qslito. q sunt hic potetes. qz maria pntellexit **A**n demones isti. **D**gr Loqf ad Job dñs de dia bolo sub methaphora behemoth. q no e pñs sup terrä q ei possit pari. q nedum subbo. sñ rex est sup oes filios subbie Qui testate aplo extollit sup omne qd dñ de. de quo ppheta subbie suavocē expmēs **L**oscē dñ sup astra celi. exaltabo soliū meū. sede bo in mōte testamēti **S**edqf Et ero siliis altissimo **E**uerūt q opinareñ luciferū. inuidisse altissimo filio. et eqilitate ei affe ctasse **E**t qz ppter filium tēpestas aduen erat morte. ex inuidia diaboli. in orbē ter rap. dixit in secreto trinitatis silio **S**i ppter me orta est mitte me in mare. Fiam bñ passibilis. oib fluctib temptationū ex positus. et cessabit tēpestas **V**ideb huic poni. tēx alludere catici. **C**u dixisset maria de deo. fecit mibi magna q potens est. qz videlicet bñilitate acille sue respere rat. rursuz subiuxit de dispicio locutura. **F**ecit potetiā. nec hic sterit. sñ addidit in brachio suo. **N**omimus aut q ab ysaia. si li incarnat et passus appella est brachiū dñi. quis iqt credidit auditui nro. at bra chiū dñi cui ruelati ē **D**e q seqf ve lago res nros ipe tu. **D**isc. **C**ordarevr. hec positio cu traditione doctor p oia. **D**onut ei q. p summā bñiliatibz filij di. subbia diaboli deiecta ē. qz sibi foris armat custodiebat atriu suu. **H**z h. oppositionē. qz lucifer nñq vidit intuitiue trinitatē. nec p reuelationē. videb ei cognitiōem habuisse. sic nec fidē. et minit vitā eternā. q est dicente xpo. ut cognoscāt deui vez et quē misit ipm xpm. **H**z nec casuz pscinuit suum. Doluisse et penaliter sine culpa. **F**lo lo tñ pfectiōibz defuire. abudet quilibz in sensu suo. **H**at est ad rē nrām q diabolus voluit eē siliis altissimo. qz sibi suā braciū dinē. a ppris viribz expetebat. nulli qrenos aut ferēs esse subiectus. **H**inc enenit illō xpi. Videbam satanaz tanq fulgur. de celo cadentem. **H**ic finis ad alta levatis est ruere. dum humiles exaltantur. **G**unt questiones alie plurimorum. ut cur deus creavit. qz casurū nouerat. Cur non apposuit ut redimeret eum sicut hominem post lapsuz erexit. et talia que abude tractata sunt per doctores. **H**ec tñ omni bus curiosis et potentibus apud semet ipsos. nulla poterūt sat. et. ut inuestigare